

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ____ ” _____ 2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему: **«Комплексна оцінка та управління активами й пасивами
підприємства»**

Виконавець:
здобувачка 41 гр. факультету ФБС

Єлизавета ТРОПІНІНА

/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., викладач

Анастасія ПІНТІ

/підпис/

Одеса 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1. Економічна природа активів і пасивів підприємства	8
1.2. Особливості процесу управління активами та пасивами підприємства.....	18
1.3. Сучасні методичні підходи до оцінювання активів та пасивів підприємства	24
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС».....	32
2.1. Загальна характеристика підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» та оцінка його фінансового стану	32
2.2. Аналіз управління активами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».....	50
2.3. Аналіз управління пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».....	59
РОЗДІЛ 3 НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	72
3.1. Використання регресійного аналізу як методу оцінки ефективності управління активами та пасивами підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».....	72
3.2. Напрями вдосконалення системи управління активами та пасивами підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».....	77
ВИСНОВКИ.....	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90
ДОДАТКИ.....	93

ВСТУП

Актуальність теми обумовлена необхідністю забезпечення фінансової стійкості, ліквідності та ефективності функціонування підприємств в умовах нестабільного економічного середовища, високого рівня ризиків і посилення конкуренції. У сучасних умовах господарювання ефективне управління активами та пасивами виступає одним із ключових чинників підтримання платоспроможності підприємства, оптимізації структури капіталу, забезпечення безперервності операційної діяльності та підвищення рівня прибутковості.

Особливої актуальності дана проблематика набуває для підприємств енергетичної галузі, діяльність яких характеризується високою капіталомісткістю, значною часткою необоротних активів, тривалим інвестиційним циклом та залежністю від зовнішнього фінансування. Для підприємств відновлюваної енергетики, до яких належить ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС», важливого значення набуває забезпечення збалансованості між обсягами інвестиційних ресурсів, джерелами фінансування та рівнем фінансової стійкості. Специфіка функціонування підприємств сонячної енергетики обумовлює залежність фінансових результатів від державного регулювання ринку електроенергії, тарифної політики, сезонності генерації електроенергії та своєчасності розрахунків на енергетичному ринку.

В умовах трансформації енергетичного сектору України, розвитку «зеленої» енергетики та інтеграції принципів сталого розвитку зростає необхідність удосконалення системи управління активами та пасивами енергетичних підприємств. Недостатньо ефективне управління фінансовими ресурсами може призвести до дефіциту ліквідності, зростання боргового навантаження, погіршення інвестиційної привабливості та зниження рівня фінансової безпеки підприємства. У зв'язку з цим підприємства енергетичної галузі потребують впровадження сучасних підходів до фінансового

менеджменту, що базуються на комплексному аналізі структури активів і пасивів, прогнозуванні грошових потоків, оптимізації капіталу та мінімізації фінансових ризиків.

Проблематика комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства займає важливе місце у сучасних наукових дослідженнях з фінансового менеджменту, оскільки саме ефективне формування та використання фінансових ресурсів визначає рівень фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання. Значний внесок у розвиток теоретичних засад управління активами та пасивами зробили як зарубіжні, так і вітчизняні науковці.

Теоретичні основи управління активами, капіталом та фінансовими ресурсами підприємства були сформовані у працях таких зарубіжних учених, як Юджин Брігхем, Майкл Ерхардт, Річард Брейлі, Стюарт Майєрс, Франко Модільяні та Мертон Міллер. Серед українських науковців вагомий внесок у дослідження проблем управління активами та пасивами підприємств зробили Бланк І., Поддєрьогін А., Терещенко О., Геєць В., Савлук М. та інші. Особливе місце у сучасних дослідженнях займають питання управління активами та пасивами підприємств енергетичної галузі, що пов'язано з високою капіталомісткістю, значною залежністю від зовнішніх джерел фінансування та специфікою формування грошових потоків у сфері енергетики. У наукових працях останніх років значна увага приділяється проблемам фінансової стійкості підприємств відновлюваної енергетики, оптимізації інвестиційної діяльності, розвитку механізмів «зеленого» фінансування та впровадження ESG-підходів у систему фінансового менеджменту.

Аналіз наукових праць свідчить, що більшість досліджень присвячена окремим аспектам управління активами або пасивами підприємства, тоді як питання їх комплексного взаємоузгодженого управління потребують подальшого розвитку. Недостатньо дослідженими залишаються питання адаптації сучасних концепцій Asset-Liability Management (ALM) до

особливостей функціонування підприємств відновлюваної енергетики, врахування впливу регуляторних ризиків, сезонності виробництва електроенергії та нестабільності грошових потоків на систему фінансового управління. Крім того, в сучасних умовах особливої актуальності набувають дослідження, пов'язані з цифровізацією фінансового менеджменту, використанням інструментів прогнозування грошових потоків, сценарного аналізу та ризик-орієнтованого підходу до управління фінансовими ресурсами підприємств енергетичної галузі. Саме тому комплексна оцінка та удосконалення системи управління активами й пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» є важливим напрямом наукових досліджень та практичного фінансового менеджменту.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи управління активами та пасивами підприємства на основі комплексної оцінки їх структури, ефективності використання та впливу на фінансовий стан підприємства.

Завдання поставлені в кваліфікаційній роботі відповідно до встановленої мети:

- 1) розглянути економічну природу активів і пасивів підприємства;
- 2) охарактеризувати особливості процесу управління активами та пасивами підприємства;
- 3) охарактеризувати сучасні методичні підходи до оцінювання активів та пасивів підприємства;
- 4) оцінити фінансовий стан підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»;
- 5) проаналізувати управління активами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»;
- 6) проаналізувати управління пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»;
- 7) розглянути можливості використання регресійного аналізу як методу оцінки ефективності управління активами та пасивами підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»;

8) визначити основні напрями вдосконалення системи управління активами та пасивами підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».

Об'єктом дослідження є процеси комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні й практичні засади комплексної оцінки та управління активами й пасивами підприємства.

У процесі дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Зокрема, методи аналізу та синтезу, узагальнення, індукції та дедукції застосовувалися для дослідження теоретичних засад управління активами й пасивами підприємства та формування наукових висновків. Системний підхід використовувався для комплексного дослідження взаємозв'язку між активами, пасивами, ліквідністю, фінансовою стійкістю та результатами діяльності підприємства.

Методи горизонтального та вертикального аналізу були використані для оцінки динаміки та структури активів і пасивів підприємства. Коефіцієнтний метод застосовувався для аналізу показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності підприємства. Метод порівняння дозволив здійснити оцінку змін фінансових показників у динаміці та визначити тенденції розвитку підприємства.

Економіко-статистичні методи використовувалися для обробки фінансової інформації, виявлення закономірностей зміни фінансових показників та оцінювання ефективності управління фінансовими ресурсами. Економіко-математичні методи та елементи кореляційно-регресійного аналізу застосовувалися з метою дослідження впливу окремих факторів на ефективність управління активами та пасивами підприємства.

Методи фінансового планування, прогнозування та сценарного аналізу використовувалися при розробленні напрямів удосконалення системи управління активами й пасивами. Графічний і табличний методи

застосовувалися для наочного відображення результатів дослідження та підвищення рівня їх аналітичного сприйняття.

Інформаційну базу дослідження становили законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань фінансового менеджменту, управління активами та пасивами, фінансова звітність ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС», статистичні матеріали та аналітичні дані щодо функціонування підприємств енергетичної галузі.

Результати дослідження були опубліковані у збірнику наукових тез Х Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ «Стабілізація фінансово-економічної системи України».

Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Матеріали роботи містять 12 рисунків, 17 таблиць. Загальний обсяг роботи складає 92 сторінки, основної частини – 82 сторінки, у списку використаних джерел 33 найменувань. В додатках наведено фінансову звітність підприємства за 2023 -2025 роки.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна природа активів і пасивів підприємства

Для забезпечення безперервного здійснення господарської діяльності кожне підприємство повинно володіти певною сукупністю майна, яке перебуває у його розпорядженні на правах власності або користування. Сукупність таких ресурсів, відображених у балансі підприємства, формує його активи, що виступають матеріальною основою функціонування суб'єкта господарювання.

У системі фінансового менеджменту активи розглядаються як одна з базових економічних категорій, що характеризує ресурсний потенціал підприємства. Вони являють собою економічні ресурси, сформовані за рахунок інвестованого капіталу, які контролюються підприємством, мають вартісну оцінку, здатність до відтворення та генерування доходу. У процесі їх використання відбувається постійний кругообіг, що супроводжується впливом таких ключових факторів, як ризик, ліквідність і час. Вартість активів визначається сукупністю чинників, зокрема характером їх використання у господарській діяльності, стадією життєвого циклу підприємства, видом та функціональним призначенням активів, рівнем інфляційних процесів, а також часовою вартістю грошей.

Концептуальне розуміння активів як джерела формування грошових потоків є фундаментом побудови ефективної політики управління активами підприємства. Саме здатність активів трансформуватися у грошові надходження визначає їх економічну доцільність та ефективність використання, що безпосередньо впливає на фінансові результати діяльності.

Узагальнюючи, активи підприємства можна визначити як майно у матеріальній та нематеріальній формах, сформоване за рахунок власних і залучених джерел фінансування, яке перебуває під контролем підприємства

та використовується у процесі фінансово-господарської діяльності з метою отримання прибутку. Залежно від строку та особливостей використання у виробничому процесі активи класифікуються на необоротні та оборотні, що відображає різну швидкість їх обігу та рівень ліквідності.

Раціональність формування та ефективність використання активів мають визначальне значення для забезпечення стабільного функціонування підприємства, оскільки саме вони формують основу його фінансового стану, впливають на рівень платоспроможності, ліквідності та прибутковості. Відповідно, будь-які зміни у підходах до управління активами супроводжуються трансформацією ключових фінансових характеристик підприємства, що потребує системного та науково обґрунтованого підходу до їх оптимізації.

Управління активами підприємства є однією з ключових функцій фінансового менеджменту, однак упродовж тривалого часу цей напрямок розглядався переважно крізь призму управління капіталом. Такий підхід був обумовлений традиційним акцентом на джерелах формування фінансових ресурсів, тоді як питання ефективності їх розміщення та використання в активах залишалися недостатньо деталізованими. Виокремлення управління активами в самостійний функціональний блок фінансового менеджменту зумовлене об'єктивною необхідністю поглиблення методичного інструментарію аналізу, планування, обґрунтування управлінських рішень та контролю за формуванням і використанням активів підприємства. Це дозволяє підвищити якість фінансового управління та забезпечити більш ефективне досягнення стратегічних і тактичних цілей розвитку суб'єкта господарювання.

Формування активів підприємства здійснюється з метою виявлення та задоволення потреб у різних видах ресурсів, необхідних для забезпечення безперервності операційної діяльності, реалізації інвестиційних програм і досягнення запланованих фінансових результатів. Оптимальна структура активів є важливою передумовою ефективного функціонування

підприємства, оскільки вона визначає рівень ліквідності, швидкість обороту капіталу та здатність генерувати грошові потоки.

У науковій літературі активи здебільшого трактуються як майнова цінність підприємства, що має вартісну оцінку та здатність приносити економічні вигоди у майбутньому. Саме тому значна увага приділяється питанням їх ідентифікації, оцінки та класифікації, оскільки від точності визначення складу та вартості активів залежить достовірність фінансової звітності, обґрунтованість управлінських рішень та ефективність фінансового планування.

Таким чином, сучасний підхід до управління активами передбачає не лише контроль за їх наявністю, але й активне управління їх структурою, обсягами та ефективністю використання, що забезпечує підвищення конкурентоспроможності підприємства та стійкість його розвитку в умовах динамічного зовнішнього середовища.

У науковій літературі відсутній єдиний універсальний підхід до трактування сутності активів, однак більшість визначень ґрунтується на їх економічній природі як ресурсів, здатних генерувати майбутні вигоди. Так, А.М. Поддєрьогін [30] визначає активи як ресурси, що перебувають у розпорядженні підприємства та використання яких сприяє зростанню економічних вигід у майбутньому. Подібної позиції дотримується і Г.М. Калетнік [12], який трактує активи як ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, за очікуваннями, забезпечить отримання економічних вигід у майбутніх періодах.

У більш вузькому виробничо-економічному контексті активи розглядаються як сукупність засобів і предметів праці, що безпосередньо беруть участь у процесі створення продукції та формуванні доданої вартості [7]. Такий підхід акцентує увагу на їх ролі у виробничому процесі та забезпеченні операційної діяльності підприємства.

Узагальнюючи різні наукові підходи, активи підприємства доцільно визначати як майно у матеріальній і нематеріальній формах, сформоване за

рахунок власних і залучених фінансових ресурсів, яке перебуває під контролем підприємства та використовується у процесі фінансово-господарської діяльності з метою отримання прибутку. Важливою ознакою активів є їх здатність приносити економічні вигоди у майбутньому, що обумовлює необхідність їх ефективного управління.

Залежно від строку використання та функціонального призначення у виробничому процесі активи класифікуються на необоротні та оборотні, що відображає різний рівень їх ліквідності, швидкість обігу та участь у формуванні фінансових результатів. Раціональність формування структури активів і ефективність їх використання мають визначальний вплив на загальний фінансовий стан підприємства, зокрема на рівень ліквідності, платоспроможності та рентабельності. Будь-які зміни у підходах до управління активами неминуче супроводжуються трансформацією ключових фінансових показників, що підкреслює їх стратегічну значущість [15].

Таким чином, узагальнюючи наукові підходи, найбільш поширеним є трактування активів як ресурсів, отриманих підприємством у результаті минулих подій, які перебувають під його контролем і використання яких у майбутньому забезпечить отримання економічних вигід.

Формування активів підприємства є вихідним етапом забезпечення ефективності їх подальшого використання, оскільки саме на цьому етапі закладаються передумови результативності господарської діяльності. Наявність достатнього та раціонально структурованого обсягу як необоротних, так і оборотних активів виступає матеріально-фінансовою основою функціонування підприємства, забезпечує безперервність операційного процесу та створює умови для досягнення стратегічних цілей розвитку.

Ключовою метою управління активами є своєчасне виявлення та повне задоволення потреб підприємства в окремих видах ресурсів, необхідних для здійснення операційної діяльності, а також оптимізація їх складу, структури та обсягів з метою підвищення ефективності використання та максимізації

фінансових результатів. При цьому важливим є досягнення балансу між ліквідністю, прибутковістю та ризиком, що забезпечує стабільність функціонування підприємства в умовах мінливого зовнішнього середовища.

З урахуванням зазначеної мети, І. О. Бланк обґрунтував систему принципів, на яких має базуватися процес управління активами підприємства.

По-перше, необхідним є врахування перспектив розвитку операційної діяльності та можливих напрямів її диверсифікації, що дозволяє адаптувати структуру активів до стратегічних змін у діяльності підприємства.

По-друге, важливим є забезпечення відповідності обсягу і структури активів масштабам і особливостям виробництва та збуту продукції, що сприяє раціональному використанню ресурсів і запобігає їх надлишковому або недостатньому формуванню.

По-третє, принцип оптимальності складу активів передбачає формування такої їх структури, яка забезпечує максимальну ефективність господарської діяльності за мінімально можливим рівнем витрат.

По-четверте, особливого значення набуває забезпечення високої оборотності активів, що сприяє прискоренню кругообігу капіталу, підвищенню ліквідності та зростанню прибутковості підприємства.

По-п'яте, необхідною умовою ефективного управління є орієнтація на прогресивність активів, тобто використання сучасних технологічних рішень, що відповідають вимогам науково-технічного прогресу та сприяють підвищенню конкурентоспроможності підприємства [4].

Дотримання зазначених принципів створює передумови для забезпечення високого рівня фінансової стійкості, рентабельності та конкурентоспроможності підприємства. Водночас їх практична реалізація потребує проведення глибокого аналітичного обґрунтування управлінських рішень, що ускладняється невизначеністю зовнішнього середовища, обмеженістю інформаційних ресурсів та складністю процесів фінансового планування і прогнозування. Це обумовлює необхідність застосування

сучасних методів фінансового аналізу, моделювання та прогнозування з метою підвищення якості управління активами підприємства.

Структура активів підприємства представлена на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Складові активів підприємства

У науковій економічній літературі, як у теоретичному, так і в прикладному аспекті, існує значна різноманітність підходів до трактування понять «актив» і «пасив». При цьому, якщо категорія «актив» у більшості країн має відносно уніфіковане та загальноприйняте визначення, то поняття «пасив», незважаючи на його широке використання у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, часто не має чіткої інтерпретації у багатьох наукових джерелах.

Історично термін «пасив» застосовувався у значенні «капітал», тобто як характеристика права власності на майно підприємства. У такому контексті підкреслювалося, що саме категорія «капітал» відображає приналежність

ресурсів певному суб'єкту господарювання. Відповідно, у міжнародній практиці під пасивами часто розуміють насамперед власний капітал як джерело формування активів, тоді як категорія «зобов'язання» використовується для позначення залученого (чужого) капіталу, тобто ресурсів, отриманих підприємством у тимчасове користування на умовах повернення.

З огляду на це, у теоретичному плані виникає певна термінологічна неоднозначність щодо використання поняття «капітал» у відношенні до активів. Якщо капітал розглядається як економічна категорія, що відображає право власності, то його ототожнення з речовими елементами (наприклад, «основний капітал» або «оборотний капітал») є дискусійним, оскільки в такому випадку відбувається змішування юридичного та матеріально-речового змісту цієї категорії.

З практичної точки зору діяльності підприємств доведено, що ефективне управління фінансовими ресурсами, зокрема раціональне використання грошових коштів, своєчасне формування власних джерел фінансування для оновлення та розширення як оборотних, так і необоротних активів, а також впровадження інноваційних рішень, суттєво впливають на підвищення конкурентоспроможності продукції. Крім того, такі заходи сприяють зміцненню як короткострокової, так і довгострокової ліквідності підприємства, зростанню його прибутковості та покращенню позицій на товарних ринках.

З метою отримання всебічної та об'єктивної інформації про стан і результати діяльності підприємства здійснюється аналіз його господарської діяльності. Даний вид аналізу є важливим інструментом управління, оскільки сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень, забезпечує ефективний контроль за використанням ресурсів та дозволяє здійснювати прогнозування подальшого розвитку підприємства. У процесі аналізу досліджуються тенденції зміни економічних показників, виявляються

відхилення фактичних результатів від запланованих, а також встановлюються причинно-наслідкові зв'язки, що зумовили такі відхилення.

У структурному аспекті пасиви підприємства, тобто джерела формування його активів, включають власний капітал і резерви, довгострокові зобов'язання, поточні зобов'язання та кредиторську заборгованість. Така класифікація дозволяє оцінити структуру фінансових ресурсів підприємства, рівень його фінансової незалежності, а також ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування, що є важливим для забезпечення стабільності та ефективності його функціонування. Структура пасивів підприємства представлена на рис. 1.2.

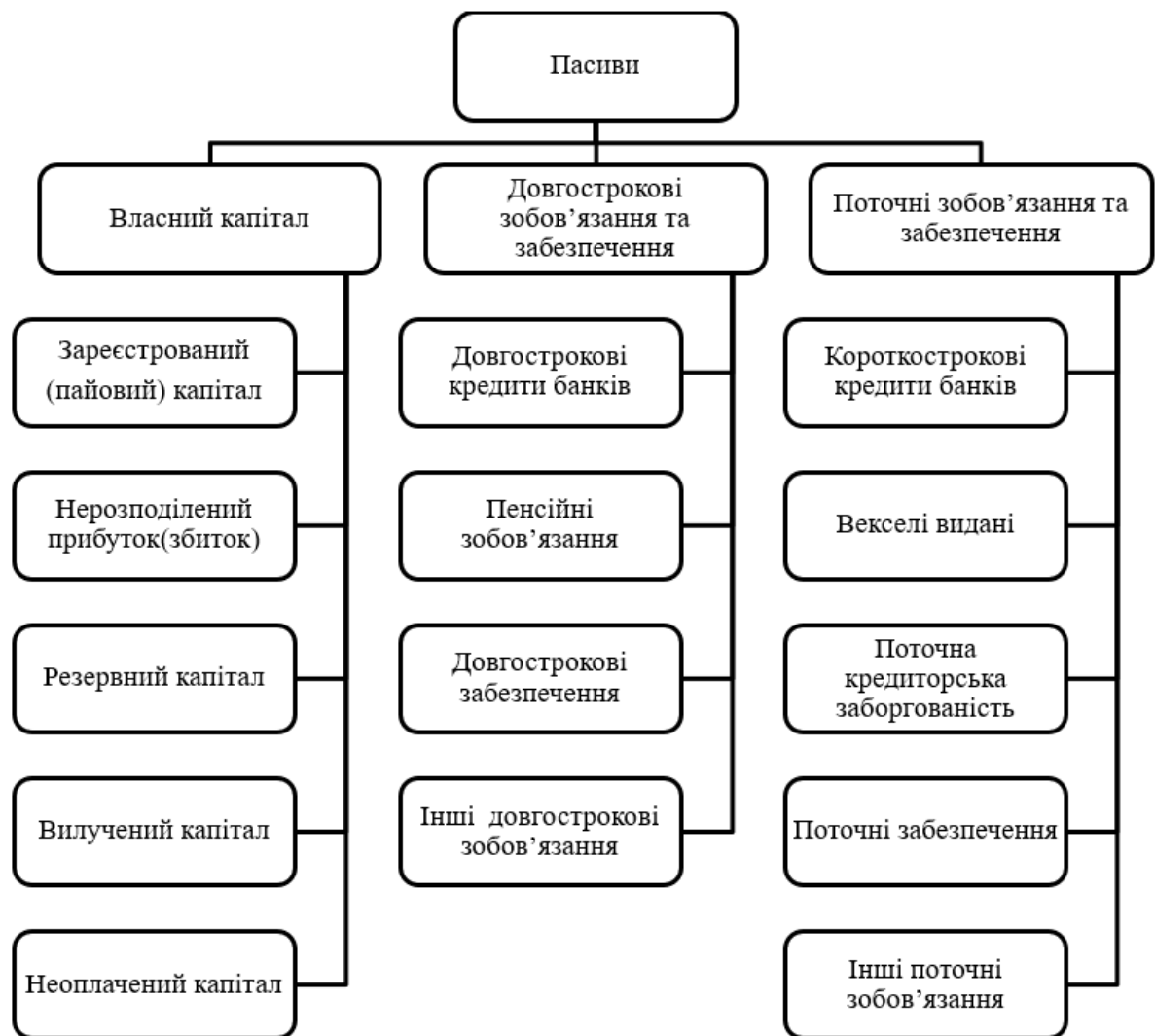

Рис. 1.2. Складові пасивів підприємства

Капітал у фінансово-економічному розумінні являє собою сукупність матеріальних ресурсів і грошових коштів, інвестованих у діяльність підприємства з метою здійснення підприємницької діяльності та отримання прибутку. Більш глибоке розкриття економічної сутності капіталу можливе через його класифікацію за різними ознаками, що дозволяє системно оцінити джерела формування фінансових ресурсів, їх структуру та ефективність використання.

За ознакою належності капітал поділяється на власний і позиковий. Власний капітал представляє собою сукупність фінансових ресурсів і матеріальних цінностей, які формуються підприємством самостійно та використовуються для забезпечення його стабільного функціонування і розвитку. Він є основою фінансової незалежності підприємства та виконує функцію покриття ризиків, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності.

Позиковий капітал, у свою чергу, включає грошові кошти та інші ресурси, що залучаються підприємством із зовнішніх джерел на умовах повернення, платності та строковості. Його використання дозволяє підприємству розширювати масштаби діяльності, збільшувати обсяги виробництва та підвищувати потенціал економічного зростання. Водночас залучення позикових ресурсів супроводжується зростанням фінансових ризиків, зокрема ризику втрати платоспроможності та фінансової стійкості.

Аналізуючи відмінності між власним і позиковим капіталом, слід зазначити, що використання позикових коштів створює додаткові можливості для нарощення виробничого потенціалу, проте водночас підвищує фінансову залежність підприємства. Крім того, позиковий капітал передбачає обов'язкову виплату фіксованої винагороди у вигляді відсотків незалежно від результатів діяльності підприємства. На відміну від цього, дохід на власний капітал не є гарантованим і залежить від ефективності господарської діяльності, формуючись у вигляді дивідендів.

За тривалістю використання капітал класифікується на довгостроковий (перманентний) та короткостроковий (змінний). Довгостроковий капітал забезпечує фінансування необоротних активів і стабільної частини оборотних активів, тоді як короткостроковий використовується переважно для покриття тимчасових потреб у фінансових ресурсах, пов'язаних з операційною діяльністю.

З позицій фінансового менеджменту особливої уваги заслуговує комбінована класифікація капіталу, яка інтегрує ознаки належності, строків використання та напрямів розміщення ресурсів. Такий підхід дозволяє більш повно оцінити взаємозв'язок між джерелами фінансування та їх використанням у структурі активів підприємства.

Доведено, що капіталізовані джерела фінансування, до яких належить власний капітал і довгострокові зобов'язання, спрямовуються переважно на формування необоротних активів, а також частково на фінансування оборотних активів. Та частина оборотного капіталу, яка забезпечується стабільними джерелами фінансування, визначається як робочий капітал (власні оборотні кошти). Його достатній рівень є важливою умовою підтримання фінансової стійкості підприємства, тоді як його дефіцит призводить до зростання залежності від короткострокових позикових ресурсів, що негативно впливає на фінансову стабільність і свідчить про нестійкий фінансовий стан підприємства.

Слід враховувати, що ефективність формування структури капіталу підприємства, зокрема оптимальність співвідношення між власними та залученими фінансовими ресурсами, значною мірою визначається рівнем економічної рентабельності та вартістю позичкового капіталу. Взаємодія цих показників відображається через механізм фінансового важеля (левериджу), який є важливим інструментом підвищення дохідності власного капіталу.

Ефект фінансового важеля проявляється у тому, що залучення позикових коштів може сприяти зростанню рентабельності власного капіталу за умови, що прибутковість активів перевищує вартість обслуговування

боргу. Інакше кажучи, позитивний ефект досягається тоді, коли економічна рентабельність підприємства є вищою за середню відсоткову ставку за позиковими ресурсами. У такому випадку різниця між цими показниками формує додатковий фінансовий результат, що підвищує ефективність використання власного капіталу.

Водночас, у разі перевищення вартості позичкового капіталу над рівнем рентабельності активів, ефект фінансового важеля набуває негативного характеру, що призводить до зниження прибутковості та зростання фінансових ризиків. Таким чином, управління структурою капіталу повинно ґрунтуватися на ретельному аналізі співвідношення між дохідністю діяльності підприємства та вартістю залучених ресурсів, що дозволяє забезпечити фінансову стійкість і максимізацію ринкової вартості підприємства.

1.2. Особливості процесу управління активами та пасивами підприємства

Ключовою проблемою управління сукупністю активів підприємства є обґрунтований вибір ефективних методів і аналітичних інструментів, які дозволяють своєчасно ідентифікувати, оцінювати та формувати стратегічно значущі активи, а також забезпечувати результативну політику їх використання. Складність цього завдання зумовлена багатокomпонентною структурою активів, їх різною ліквідністю, ступенем ризику та роллю у формуванні фінансових результатів підприємства.

Ефективне вирішення зазначеної проблеми можливе за умови формування та розвитку методологічних засад стратегічної діагностики активів підприємства. Такий підхід передбачає системне та комплексне дослідження фінансового стану організації, оцінку структури і динаміки активів, а також аналіз ефективності їх використання у взаємозв'язку з джерелами фінансування та зовнішніми умовами функціонування.

Стратегічна діагностика активів охоплює виявлення сукупності взаємопов'язаних факторів, що впливають на формування ресурсного потенціалу підприємства, включаючи рівень інвестиційної активності, якість управління оборотними коштами, ступінь зношеності основних засобів, ефективність використання нематеріальних активів тощо. У межах цього підходу здійснюється не лише оцінка поточного стану активів, але й визначення їх відповідності стратегічним цілям розвитку підприємства.

Таким чином, стратегічна діагностика забезпечує формування об'єктивного уявлення про реальний стан підприємства, дозволяє виявити слабкі місця у системі управління активами, а також створює інформаційну базу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Це сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, зміцненню фінансової стійкості та забезпеченню довгострокового розвитку підприємства.

Ефективність управління активами підприємства безпосередньо залежить від обґрунтованості вибору та належного застосування відповідної управлінської політики, сучасних управлінських технологій і фінансово-аналітичних інструментів. Лише за умов їх комплексного та узгодженого використання можливе досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства, зокрема підвищення ефективності використання ресурсів, забезпечення фінансової стійкості та зростання прибутковості.

У цьому контексті заслуговує на увагу підхід, запропонований Олійник Т.О. [22], відповідно до якого управління активами має здійснюватися на засадах комплексності та системності, охоплюючи всі сфери діяльності підприємства. Такий підхід передбачає реалізацію сукупності взаємопов'язаних процесів, що формують логічно впорядкований алгоритм управлінських дій. Йдеться про послідовність взаємообумовлених управлінських рішень, спрямованих на досягнення визначених цілей розвитку підприємства.

Важливо підкреслити, що ефективне управління активами повинно відповідати ряду вимог, які визначають його якісні характеристики та

впливають на результативність управлінського процесу. До таких вимог належать узгодженість управлінських рішень, їх обґрунтованість, адаптивність до змін зовнішнього середовища, своєчасність реалізації, а також орієнтація на досягнення максимального економічного ефекту. Виконання зазначених вимог на кожному етапі управління забезпечує цілісність системи управління активами та підвищує її ефективність.

Таким чином, сучасна концепція управління активами передбачає інтеграцію аналітичних, планових і контрольних функцій у межах єдиного управлінського процесу, що дозволяє сформувати ефективну систему використання ресурсного потенціалу підприємства та забезпечити його стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

Отже, управління активами підприємства повинно ґрунтуватися на дотриманні низки фундаментальних принципів і вимог, що забезпечують його наукову обґрунтованість, системність і ефективність. Передусім, воно має здійснюватися у відповідності до державної економічної, соціальної, екологічної та міжнародної політики, а також чинного законодавства, що визначає правові межі та інституційні умови функціонування суб'єкта господарювання.

Важливою характеристикою сучасного управління активами є його науковий характер, який передбачає опору на положення економічної теорії, врахування об'єктивних економічних законів розвитку, а також активне використання досягнень науково-технічного прогресу, передового вітчизняного та зарубіжного досвіду, сучасних методів економічного аналізу і прогнозування. Такий підхід забезпечує підвищення якості управлінських рішень та їх адаптивність до змін зовнішнього середовища.

Комплексність управління передбачає охоплення всіх аспектів діяльності підприємства, а також всебічне дослідження причинно-наслідкових зв'язків між економічними процесами. Особливого значення набуває системний підхід, відповідно до якого підприємство розглядається як складна динамічна система, що складається з взаємопов'язаних елементів, які

функціонують у тісній взаємодії між собою та із зовнішнім середовищем. Це вимагає врахування як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, їх взаємозалежності та ієрархічної підпорядкованості.

Управління активами повинно також базуватися на принципах об'єктивності, точності та конкретності, що передбачає використання достовірної, перевіреної інформації, яка адекватно відображає реальний стан підприємства. Відповідно, усі управлінські висновки мають бути обґрунтовані результатами точних аналітичних розрахунків і кількісних оцінок.

Крім того, управління має бути дійовим та оперативним, тобто не лише відображати поточний стан справ, але й активно впливати на результати діяльності підприємства шляхом своєчасного виявлення недоліків, помилок і резервів підвищення ефективності. Важливим є забезпечення єдності стратегічного і тактичного планування, що означає узгодженість поточних управлінських рішень із довгостроковими цілями розвитку підприємства та забезпечення безперервності управлінського процесу.

Окрему увагу слід приділити вимозі ефективності управління, яка передбачає, що витрати на організацію управлінського процесу мають бути економічно виправданими та забезпечувати мультиплікативний ефект у вигляді підвищення результативності діяльності підприємства.

Водночас процес управління активами невід'ємно пов'язаний із наявністю ризиків. Ризики управління активами відображають здатність підприємства своєчасно виконувати свої фінансові зобов'язання, що виникають у процесі формування та використання активів. У разі недостатності власних ресурсів підприємство може змушене залучати більш ризикові активи або використовувати внутрішні резерви, що, у свою чергу, призводить до зростання загального рівня фінансових ризиків.

Таким чином, накопичення системних ризиків може стати наслідком нераціональної мобілізації активів без належного ресурсного забезпечення, що в перспективі здатне спричинити як фінансові, так і виробничо-

технологічні втрати. Це підкреслює необхідність формування збалансованої політики управління активами, яка враховує як потенціал розвитку підприємства, так і допустимий рівень ризику.

Капітал у сучасній економічній теорії розглядається як ключовий ресурс підприємства, здатний генерувати дохід і формувати додану вартість у процесі господарської діяльності. У цьому контексті капіталізація виступає кількісною характеристикою ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства, відображаючи рівень трансформації вкладених коштів у такі активи, які забезпечують створення вартості. Важливо підкреслити, що економічна сутність активів у процесі капіталізації визначається не стільки їх матеріально-речовим складом, скільки здатністю генерувати грошові потоки та економічні вигоди у майбутньому [5].

З огляду на це, управління активами підприємства на основі оцінки рівня їх капіталізації спрямоване на забезпечення зростання вартості як окремих активів, так і підприємства в цілому. Досягнення цієї мети передбачає підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання, що є особливо важливим в умовах динамічного ринкового середовища. Основні завдання такого управління полягають у формуванні достатнього обсягу капіталу для забезпечення необхідних темпів розвитку виробництва, досягненні максимальної дохідності за прийнятного рівня фінансового ризику, оптимізації розподілу капіталу між різними видами діяльності та напрямками використання, а також у підтриманні фінансової гнучкості та стабільної фінансової рівноваги підприємства у процесі його функціонування [1].

Водночас важливою передумовою ефективної господарської діяльності є обґрунтований вибір джерел формування активів. Фінансові ресурси підприємства можуть формуватися як за рахунок внутрішніх, так і зовнішніх джерел, які відрізняються не лише місцем їх походження, але й вартістю, умовами залучення, рівнем ризику та впливом на фінансову стійкість підприємства. Усі джерела фінансування відображаються у пасиві балансу,

тоді як напрями їх використання — в активі, що забезпечує баланс між ресурсами та їх розміщенням.

Раціональність формування джерел фінансування передбачає їх відповідність обсягу та структурі майна підприємства, оскільки ефективне функціонування можливе лише за умов узгодженості між активами і пасивами. Порушення цієї відповідності може призвести до дисбалансу ліквідності, зниження платоспроможності та підвищення фінансових ризиків.

Встановлено, що значна частина фінансового управління активами на практиці зосереджується на управлінні оборотним капіталом, який є однією з найбільш динамічних і водночас критично важливих складових активів підприємства. Оборотний капітал включає мобільні ресурси, які перебувають у постійному русі та можуть бути трансформовані у грошові кошти протягом одного року або операційного циклу. Ефективне управління оборотним капіталом забезпечує безперервність виробничого процесу, оптимізацію грошових потоків і підвищення загальної ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства.

В основі системи управління пасивами підприємства лежить концепція формування та оптимізації структури капіталу. Під структурою капіталу розуміють співвідношення власного і позикового капіталу як у цілому, так і в розрізі окремих його складових, що відображає особливості фінансової політики підприємства та рівень його фінансової стійкості.

Формування структури капіталу відбувається під впливом комплексу взаємопов'язаних факторів. Окрім початкового рівня забезпеченості підприємства власними ресурсами, вагоме значення мають доступність різних джерел фінансування, умови їх залучення, характер відповідальності за використання фінансових ресурсів, а також вартість капіталу, яка визначається рівнем відсоткових ставок, дивідендною політикою та іншими витратами на обслуговування залучених коштів [6]. Сукупний вплив цих факторів обумовлює формування такої структури капіталу, яка є найбільш

прийнятною для конкретного підприємства з урахуванням його стратегічних цілей та умов функціонування.

Управління структурою капіталу як складова загальної системи фінансового менеджменту являє собою сукупність принципів, методів і управлінських інструментів, спрямованих на обґрунтування та реалізацію рішень щодо визначення оптимального обсягу і співвідношення джерел фінансування. Воно передбачає не лише вибір найбільш ефективних джерел залучення фінансових ресурсів, але й забезпечення їх раціонального використання у процесі господарської діяльності.

Основною метою такого управління є досягнення оптимального балансу між рівнем прибутковості та фінансового ризику, що забезпечує максимізацію вартості підприємства. Це передбачає врахування впливу структури капіталу на показники ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності, а також здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Таким чином, ефективне управління формуванням структури капіталу забезпечує не лише стабільність фінансового стану підприємства, але й створює передумови для його довгострокового розвитку, підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності на ринку.

1.3. Сучасні методичні підходи до оцінювання активів та пасивів підприємства

Управління активами та пасивами підприємства являє собою комплексний та стратегічно орієнтований підхід до регулювання фінансових ресурсів, спрямований на досягнення максимальної ефективності їх використання за одночасного мінімізації фінансових ризиків. Даний напрям фінансового менеджменту охоплює процеси формування, розміщення та використання капіталу підприємства з урахуванням впливу внутрішніх і

зовнішніх чинників, що визначають його фінансову стійкість та конкурентоспроможність.

У межах реалізації політики управління активами та пасивами вирішується широкий спектр практичних завдань, зокрема забезпечення ефективного залучення фінансових ресурсів із визначенням оптимальних строків і вартості їх використання, раціональний розподіл тимчасово вільних коштів, прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень щодо вкладень у необоротні активи, а також підтримання належного рівня власного капіталу як основи фінансової незалежності підприємства [23]. Такий підхід дозволяє забезпечити узгодженість між джерелами фінансування та напрямками використання ресурсів.

Головною метою управління активами та пасивами є підтримання стабільного рівня доходів і фінансового стану підприємства в межах нормативно допустимих значень, а також забезпечення ефективного, збалансованого використання наявних ресурсів. Досягнення цієї мети передбачає оптимізацію структури балансу, зниження вартості залученого капіталу та підвищення рентабельності діяльності.

Серед ключових завдань управління активами та пасивами доцільно виділити: формування якісної інформаційної бази шляхом відбору та очищення вихідних даних; оптимізацію структури активів і пасивів з урахуванням вимог ліквідності, прибутковості та ризику; моделювання поточних фінансових потоків і рахунків; а також прогнозування змін балансу підприємства залежно від обраної бізнес-стратегії та впливу зовнішнього середовища [27].

Важливою складовою даного процесу є аналітична функція управління активами та пасивами, яка полягає у визначенні чутливості фінансового стану підприємства до змін різних факторів, зокрема процентних ставок, обсягів реалізації, інфляційних процесів тощо. Такий аналіз дозволяє кількісно оцінити вплив потенційних ризиків і непередбачених коливань на

показники балансу, що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Таким чином, слід зазначити, що результатом ефективного управління активами та пасивами є формування цілісної фінансової стратегії підприємства, яка забезпечує узгодженість між його ресурсами та зобов'язаннями, сприяє підвищенню ефективності управління ризиками, а також гарантує достовірність, прозорість і надійність фінансової звітності. Це, у свою чергу, створює передумови для стабільного розвитку підприємства та зміцнення його позицій на ринку.

Завдання комплексного управління оборотними активами та поточними зобов'язаннями підприємства полягають у досягненні оптимального балансу між ліквідністю, прибутковістю та рівнем фінансового ризику. У цьому контексті ключовими напрямками такого управління є трансформація поточних фінансових потреб підприємства у мінімально можливий або навіть від'ємний рівень, що свідчить про ефективне використання власних ресурсів і зниження залежності від зовнішнього фінансування. Важливим завданням також є прискорення оборотності оборотних коштів, що забезпечує скорочення тривалості операційного циклу, підвищення ефективності використання ресурсів та збільшення обсягів грошових надходжень. Крім того, необхідним є вибір оптимального типу політики управління оборотним капіталом, яка відповідатиме специфіці діяльності підприємства та умовам його функціонування [23].

Політика комплексного управління оборотними активами і зобов'язаннями передбачає обґрунтування такого обсягу та структури оборотних активів, які забезпечують безперебійність операційної діяльності при мінімальних витратах на їх утримання. Водночас важливим аспектом є визначення оптимального співвідношення між різними складовими оборотного капіталу, зокрема запасами, дебіторською заборгованістю та грошовими коштами, що дозволяє забезпечити належний рівень ліквідності та фінансової стійкості підприємства.

Слід враховувати, що потреба в оборотних активах значною мірою залежить від галузевої належності підприємства, масштабів його діяльності, тривалості виробничого та операційного циклів, а також умов реалізації продукції. Відповідно, різні підприємства мають неоднакові вимоги до обсягу оборотних коштів, необхідних для підтримання заданого рівня господарської активності.

Отже, сутність політики управління оборотними активами та зобов'язаннями полягає у визначенні оптимального обсягу та структури джерел їх фінансування, що дозволяє забезпечити фінансову рівновагу підприємства, підвищити ефективність використання ресурсів та мінімізувати ризики, пов'язані з недостатністю ліквідних коштів або надмірною залежністю від позикового капіталу.

У сучасній практиці фінансового менеджменту виділяють декілька типів політики управління оборотними активами, вибір яких визначається стратегічними цілями підприємства, рівнем прийнятного ризику та особливостями його операційної діяльності.

Так, відсутність обмежень щодо зростання обсягу оборотних активів, наявність значних грошових коштів, формування великих запасів сировини та готової продукції, а також активне стимулювання продажів через нарощування дебіторської заборгованості свідчать про застосування агресивної політики управління оборотними активами. У фінансовій практиці така модель отримала умовну назву «товстий кіт». Вона характеризується високим рівнем ліквідності та низькою ймовірністю технічної неплатоспроможності, проте супроводжується значними витратами на утримання активів. Водночас, за рахунок активного використання ресурсів, така політика може забезпечувати зростання економічної рентабельності активів [19].

Протилежним підходом є консервативна політика управління оборотними активами, яка передбачає їх мінімізацію. За таких умов підприємство прагне скоротити період оборотності оборотних коштів, а їх

частка у загальній структурі активів залишається відносно низькою. Така політика, відома як «lean-roor», характерна для підприємств, що функціонують у стабільному та передбачуваному середовищі, де існує можливість точно прогнозувати обсяги реалізації, строки надходжень і платежів, а також потребу в запасах. Вона сприяє підвищенню рентабельності активів, однак суттєво підвищує ризик виникнення технічної неплатоспроможності у разі найменших відхилень у грошових потоках або порушення синхронності розрахунків.

Поміркована (компромісна) політика управління оборотними активами передбачає дотримання «золотої середини» між ризиком і прибутковістю. У цьому випадку ключові показники, такі як рівень рентабельності активів, тривалість оборотності оборотних коштів і ризик технічної неплатоспроможності, знаходяться на середньому рівні. Такий підхід є найбільш збалансованим і широко застосовується на практиці, оскільки дозволяє поєднати ефективність використання ресурсів із прийнятним рівнем фінансової безпеки.

Кожному типу політики управління оборотними активами відповідає певна політика фінансування, тобто управління поточними зобов'язаннями. Зокрема, агресивна політика управління зобов'язаннями характеризується значною часткою короткострокових кредитів у загальній сумі джерел фінансування. Такий підхід підвищує рівень фінансового важеля підприємства та сприяє зростанню рентабельності власного капіталу, однак одночасно збільшує ризик ліквідності. При цьому фінансове навантаження у вигляді відсоткових платежів зростає, що посилює вплив операційного левериджу [21].

Консервативна політика управління поточними зобов'язаннями, навпаки, передбачає орієнтацію на використання довгострокових джерел фінансування для покриття значної частини поточних потреб. Це дозволяє знизити ризик дефіциту ліквідних коштів і забезпечити стабільність фінансового стану підприємства. До інструментів такої політики можна

віднести пролонгацію зобов'язань, використання рефінансування та більш гнучкі умови розрахунків із кредиторами.

Поміркована політика управління поточними зобов'язаннями характеризується збалансованим використанням короткострокових і довгострокових джерел фінансування, що дозволяє забезпечити оптимальне співвідношення між вартістю ресурсів і рівнем фінансового ризику.

Таким чином, ефективність управління оборотним капіталом значною мірою залежить від узгодженості політики управління оборотними активами та політики фінансування поточних зобов'язань. Поєднання різних типів цих політик формує відповідні моделі інтегрованого управління, які систематизуються у вигляді матриці вибору оптимальної стратегії управління оборотним капіталом, що дозволяє обґрунтувати найбільш доцільний варіант фінансової поведінки підприємства залежно від умов його функціонування (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Матриця прийняття рішень щодо політики комплексного управління поточними активами та пасивами

Політика управління поточними пасивами	Політика управління поточними активами		
	Консервативна	Помірна	Агресивна
Агресивна	Не поєднується	Помірна	Агресивна
Помірна	Помірна	Помірна	Помірна
Консервативна	Консервативна	Помірна	Не поєднується

Результати побудованої матриці інтегрованого управління поточними активами та поточними зобов'язаннями свідчать про наявність певних закономірностей у поєднанні відповідних фінансових політик. Зокрема, агресивна політика управління поточними пасивами є сумісною переважно з агресивною та помірною політиками управління поточними активами, тоді як її поєднання з консервативною політикою активів виявляється неефективним через дисбаланс між високим рівнем короткострокових зобов'язань і обмеженим обсягом ліквідних ресурсів.

Помірна політика управління поточними пасивами, у свою чергу, характеризується універсальністю та може ефективно поєднуватися з усіма типами політики управління оборотними активами — консервативною, помірною та агресивною. Це пояснюється її збалансованим характером, що дозволяє адаптуватися до різних умов функціонування підприємства та рівнів прийнятного ризику.

Консервативна політика управління поточними пасивами передбачає обмежене використання короткострокових джерел фінансування та орієнтацію на більш стабільні довгострокові ресурси. Вона є сумісною з консервативною та помірною політиками управління оборотними активами, однак її поєднання з агресивною політикою активів є недоцільним, оскільки остання потребує більш гнучкого та швидкого фінансування, що забезпечується саме короткостроковими зобов'язаннями.

Співвідношення джерел фінансування оборотних активів має визначальний вплив на величину чистого оборотного капіталу підприємства. Зокрема, за умови незмінного обсягу короткострокових зобов'язань збільшення частки оборотних активів, профінансованих за рахунок власного капіталу та довгострокових позикових ресурсів, призводить до зростання чистого оборотного капіталу. Це, у свою чергу, сприяє підвищенню рівня фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Водночас така ситуація супроводжується зниженням ефекту фінансового важеля та зростанням середньозваженої вартості капіталу, що пояснюється, як правило, вищою вартістю довгострокових кредитних ресурсів порівняно з короткостроковими [28].

Натомість, у разі збільшення частки короткострокових фінансових зобов'язань за умов незмінного обсягу власного та довгострокового капіталу, що спрямовується на фінансування оборотних активів, відбувається скорочення величини чистого оборотного капіталу. Такий підхід може забезпечити зниження середньозваженої вартості капіталу та підвищення ефективності використання власних ресурсів за рахунок посилення ефекту

фінансового важеля. Проте одночасно зростає ризик втрати фінансової стійкості та погіршується платоспроможність підприємства, що обумовлено збільшенням обсягу короткострокових зобов'язань і частоти їх обслуговування.

Таким чином, вибір оптимальної структури джерел фінансування оборотних активів є одним із ключових завдань фінансового менеджменту, оскільки безпосередньо впливає на ефективність використання капіталу, рівень фінансових ризиків, показники ліквідності та платоспроможності підприємства. З урахуванням зазначених факторів формується відповідна політика фінансування оборотних активів, яка може набувати консервативного, помірною або агресивного характеру залежно від стратегічних цілей підприємства та умов його функціонування.

РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС»

2.1. Загальна характеристика підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» та оцінка його фінансового стану

ДТЕК Покровська сонячна електростанція розташована в Дніпропетровській області, на місці відпрацьованого кар'єру з видобутку руди, землі якого непридатні для ведення сільського господарства. Покровська СЕС потужністю 240 МВт (АС) – це найбільша сонячна електростанція в Україні і одна з найбільших в Європі.

Станція введена в експлуатацію в жовтні 2019 року. Загальний обсяг інвестицій склав 193 млн євро.

На об'єкті встановлено 873 тисячі панелей виробництва китайської компанії Risen, інвертора KSTAR і силове обладнання німецького концерну Siemens.

Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» наведені в табл. 2.1.

Як видно з табл. 2.1 на протязі 2023-2025 років найбільш вдалим був 2025р., в якому чистий дохід збільшився до 2207834 тис. грн. у порівнянні з 2023р. – це збільшення майже у 2 рази. Загалом збільшення за аналізований період склало 1127374 тис. грн. або 104,34%.

У 2023 році підприємство мало збитки у розмірі 904500 тис. грн. На протязі 2024 та 2025 років підприємство отримало прибутки, як від операційної діяльності так і від звичайної діяльності. Результатом діяльності у ці роки є чистий прибуток, який збільшився за ці роки на 42095 тис. грн. або на 5,80%. Чистий прибуток в 2025 році склав 767802 тис. грн.

Таблиця 2.1

Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «ДТЕК
Покровська СЕС», тис. грн.

Показник	Період			Відхилення 2025/2023	
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	абсолютне	відносне, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	1535333	2207834	2261696	726363	47,31
Валовий прибуток від реалізації	1104676	1724930	1770174	665498	60,24
Фінансовий результат від операційної діяльності	1224833	1578750	1626548	401715	32,80
Інші доходи	87499	45062	3015	-84484	-96,55
Прибуток від звичайної діяльності до оподаткування	810970	947765	886751	75781	9,34
Податок на прибуток	85263	179963	167394	82131	96,33
Чистий прибуток	725707	767802	719357	-6350	-0,88

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» [31]

Динаміку зміни основних показників ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» зображено на рисунку 2.1.

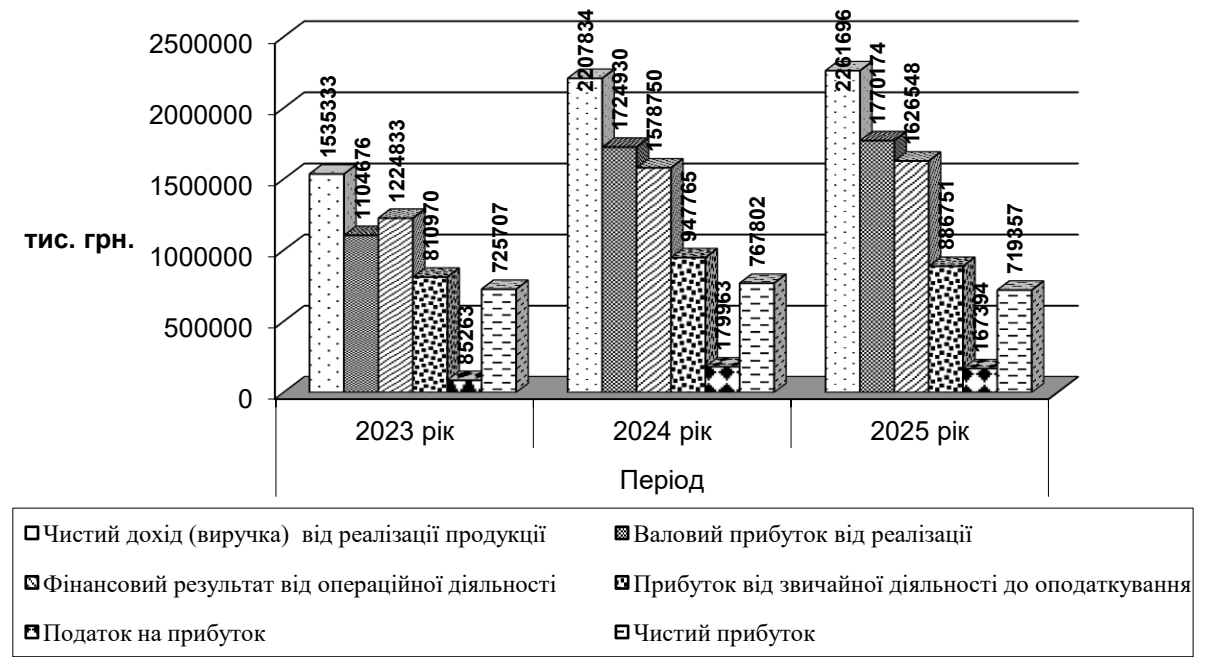

Рис. 2.1. Динаміка зміни показників діяльності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» в 2023-2025рр.

Аналіз фінансового стану підприємства доцільно розпочинати з комплексної оцінки показників фінансової стійкості, оскільки саме вони відображають рівень незалежності суб'єкта господарювання від зовнішніх джерел фінансування, здатність забезпечувати безперервність діяльності та протистояти впливу внутрішніх і зовнішніх ризиків. Фінансова стійкість є однією з ключових характеристик надійності підприємства, що визначає його інвестиційну привабливість, кредитоспроможність та довгострокову платоспроможність.

З метою всебічного дослідження фінансової стійкості доцільно використовувати систему взаємопов'язаних відносних показників, серед яких базовими є коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової залежності та коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля).

Комплексний аналіз зазначених коефіцієнтів дозволяє оцінити структуру капіталу підприємства, визначити рівень його фінансової стійкості та обґрунтувати управлінські рішення щодо оптимізації співвідношення власних і позикових джерел фінансування. Розраховані показники зведені в таблицю 2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз фінансової стійкості за критерієм незалежності від зовнішніх джерел фінансування ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»

№ п/п	Показники	Рекомендовані значення	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення, +/-	
						2024/2023	2025/2024
1	Коефіцієнт фінансової незалежності	>0.5	0,06	0,09	0,11	0,03	0,01
2	Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	0,94	0,91	0,89	-0,03	-0,01
3	Коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля)	< 1	15,38	9,97	8,45	-5,41	-1,53

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» [31]

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за критерієм незалежності від зовнішніх джерел фінансування у 2023–2025 роках свідчить про наявність суттєвих структурних дисбалансів у формуванні капіталу підприємства, попри окремі позитивні зрушення.

Передусім, коефіцієнт фінансової незалежності (автономії), який характеризує частку власного капіталу в загальній сумі джерел фінансування, протягом досліджуваного періоду має критично низькі значення: 0,06 у 2023 році, 0,09 у 2024 році та 0,11 у 2025 році при рекомендованому рівні понад 0,5. Хоча спостерігається поступове зростання показника (на 0,03 у 2024 році та на 0,01 у 2025 році), його рівень залишається значно нижчим за нормативний, що свідчить про високу залежність підприємства від залученого капіталу та низький рівень фінансової самостійності.

Коефіцієнт фінансової залежності демонструє відносно стабільну динаміку зі зниженням: з 0,94 у 2023 році до 0,91 у 2024 році та 0,89 у 2025 році. Незважаючи на те, що формально значення показника не перевищує критичної межі (<2), його високий рівень підтверджує значну частку позикових коштів у структурі капіталу підприємства. Позитивним є поступове зниження показника (на 0,03 та 0,01 відповідно), що може свідчити про часткове зменшення боргового навантаження.

Особливо показовим є коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля), який у 2023 році становив 15,38, у 2024 році — 9,97, а у 2025 році — 8,45 при рекомендованому значенні менше 1. Незважаючи на суттєве зниження показника (на 5,41 у 2024 році та на 1,53 у 2025 році), його значення залишається надзвичайно високим, що вказує на критичний рівень фінансового ризику та значне перевищення позикового капіталу над власним.

Узагальнюючи результати аналізу, слід зазначити, що ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» характеризується високою залежністю від зовнішніх джерел фінансування та підвищеним рівнем фінансового ризику. Хоча у 2024–2025 роках простежується позитивна тенденція до покращення показників фінансової стійкості (зростання автономії та зниження

фінансового важеля), наявні значення все ще значно відхиляються від нормативних. Це вказує на необхідність зміцнення власного капіталу, оптимізації структури зобов'язань та зниження боргового навантаження з метою підвищення фінансової стійкості підприємства у довгостроковій перспективі.

Рівень покриття запасів і витрат за рахунок різних джерел фінансування виступає одним із ключових індикаторів оцінки фінансової стійкості підприємства, оскільки дозволяє визначити здатність суб'єкта господарювання забезпечувати безперервність виробничо-господарського процесу за рахунок оптимального формування та використання оборотного капіталу. Зазначений показник відображає ступінь забезпеченості матеріальних оборотних активів стабільними джерелами фінансування та характеризує баланс між потребою в ресурсах і наявними фінансовими можливостями підприємства.

Однією з базових характеристик фінансової стійкості є саме адекватність покриття запасів і витрат відповідними джерелами фінансування, зокрема власними оборотними коштами, довгостроковими та короткостроковими зобов'язаннями. Раціональне співвідношення між цими елементами забезпечує фінансову рівновагу та мінімізує ризики втрати платоспроможності.

Порушення фінансової стійкості підприємства, як правило, пов'язане з дисбалансом між обсягами джерел фінансування та необхідною величиною оборотних активів, що використовуються у процесі операційної діяльності. Зокрема, недостатність власних або стабільних джерел покриття запасів може призводити до надмірної залежності від короткострокових позикових ресурсів, що, у свою чергу, підвищує рівень фінансового ризику та знижує стійкість функціонування підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Зазначений підхід до оцінки фінансової стійкості належить до кількісних методів аналізу, оскільки ґрунтується на розрахунку системи

показників, що дозволяють визначити тип фінансової стійкості підприємства (абсолютна, нормальна, нестійка або кризова). Встановлення відповідного типу дає змогу не лише оцінити поточний фінансовий стан, але й виявити тенденції його зміни та обґрунтувати напрями підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами.

На основі зазначеної методики було здійснено розрахунок необхідних аналітичних показників, результати яких узагальнено у таблиці 2.3. Отримані дані дозволили ідентифікувати тип фінансової стійкості підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» у досліджуваному періоді та зробити висновки щодо достатності джерел фінансування для покриття запасів і витрат, а також рівня фінансової рівноваги суб'єкта господарювання.

Таблиця 2.3

Оцінка фінансової стійкості ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» у 2023-2025

рр., тис. грн.

Показник	Рок		
	2023	2024	2025
Власний капітал	349839	677822	677170
Необоротні активи	4328106	5213131	4818846
Власні обігові кошти	-3978267	-4535309	-4141676
Довгострокові зобов'язання	85263	2822012	3217150
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів	-3893004	-1713297	-924526
Короткострокові кредити та позики	0	0	0
Загальний розмір основних джерел покриття запасів	-3893004	-1713297	-924526
Запаси	950	11731	14234
Надлишок (+) або нестача (-) власних обігових коштів покриття запасів	-3979217	-4547040	-4155910
Надлишок (+) або нестача (-) власних коштів і довгострокових кредитів і позик покриття запасів	-3893954	-1725028	-938760
Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів	-3893954	-1725028	-938760
Трьохкомпонентний показник	{0;0;0}	{0;0;0}	{0;0;0}
Тип фінансової стійкості	Кризовий стан	Кризовий стан	Кризовий стан

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про наявність системних проблем у формуванні джерел фінансування та забезпеченні платоспроможності підприємства, що проявляється у стійкому кризовому типі фінансової стійкості протягом усього досліджуваного періоду.

Передусім, слід відзначити динаміку власного капіталу, який зріс з 349 839 тис. грн у 2023 році до 677 822 тис. грн у 2024 році, однак у 2025 році незначно зменшився до 677 170 тис. грн. Незважаючи на позитивне зростання у 2024 році, обсяг власного капіталу залишається недостатнім для покриття значного обсягу необоротних активів, які становили 4 328 106 тис. грн у 2023 році, 5 213 131 тис. грн у 2024 році та 4 818 846 тис. грн у 2025 році. Така ситуація зумовлює формування від’ємного значення власних оборотних коштів: -3 978 267 тис. грн у 2023 році, -4 535 309 тис. грн у 2024 році та -4 141 676 тис. грн у 2025 році, що є свідченням критичної нестачі внутрішніх ресурсів для фінансування оборотних активів.

Довгострокові зобов’язання підприємства демонструють суттєве зростання: з 85 263 тис. грн у 2023 році до 2 822 012 тис. грн у 2024 році та 3 217 150 тис. грн у 2025 році. Це вказує на активне залучення довгострокового позикового капіталу для фінансування діяльності, однак навіть це не дозволяє повністю компенсувати дефіцит власних ресурсів. Зокрема, показник наявності власних і довгострокових джерел покриття запасів залишається від’ємним: -3 893 004 тис. грн у 2023 році, -1 713 297 тис. грн у 2024 році та -924 526 тис. грн у 2025 році, що хоча й демонструє тенденцію до покращення, але все ще свідчить про недостатність стабільних джерел фінансування.

Відсутність короткострокових кредитів і позик у структурі джерел фінансування не змінює загальної негативної картини, оскільки загальний розмір основних джерел покриття запасів також має від’ємні значення і повністю співпадає з попереднім показником. При цьому обсяг запасів є незначним (950 тис. грн у 2023 році, 11 731 тис. грн у 2024 році та 14 234 тис.

грн у 2025 році), що свідчить про те, що проблема полягає не у величині запасів, а у загальній структурі фінансування активів.

Показники надлишку (нестачі) джерел покриття запасів підтверджують кризовий стан підприємства. Зокрема, нестача власних оборотних коштів становить -3 979 217 тис. грн у 2023 році, -4 547 040 тис. грн у 2024 році та -4 155 910 тис. грн у 2025 році. Аналогічно, значні від’ємні значення спостерігаються за показниками забезпеченості запасів власними та довгостроковими джерелами, а також загальними джерелами покриття.

Трьохкомпонентний показник фінансової стійкості у всі роки має значення {0;0;0}, що відповідає кризовому типу фінансової стійкості. Це означає, що підприємство не здатне забезпечити фінансування запасів навіть за рахунок усіх можливих джерел, включаючи власний капітал, довгострокові та короткострокові зобов’язання.

Таким чином, фінансовий стан ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» у 2023–2025 роках характеризується як кризовий. Основними причинами є значне перевищення необоротних активів над власним капіталом, хронічна нестача власних оборотних коштів та висока залежність від довгострокових зобов’язань. Незважаючи на певне покращення окремих показників у 2024–2025 роках, підприємству необхідно вжити комплексних заходів щодо нарощення власного капіталу, оптимізації структури активів і підвищення ефективності використання фінансових ресурсів з метою досягнення фінансової стабільності у майбутньому.

Наступним логічним етапом комплексного аналізу фінансового стану підприємства є оцінка його ліквідності, яка займає ключове місце у системі показників платоспроможності та фінансової стійкості. Дослідження ліквідності дозволяє визначити здатність суб’єкта господарювання своєчасно та в повному обсязі виконувати свої короткострокові фінансові зобов’язання, що є критично важливим для забезпечення безперервності операційної діяльності та підтримання довіри з боку контрагентів і кредиторів.

Під ліквідністю підприємства доцільно розуміти його спроможність у будь-який момент трансформувати наявні активи у грошові кошти без суттєвої втрати їх вартості з метою погашення поточних зобов'язань. Така характеристика відображає не лише структуру активів, але й ефективність управління ними, швидкість їх обігу та рівень їх мобільності.

Ліквідність підприємства проявляється через співвідношення між ліквідними активами та короткостроковими зобов'язаннями. До ліквідних активів належать грошові кошти, їх еквіваленти, короткострокові фінансові інвестиції (зокрема високоліквідні цінні папери), а також інші активи, які можуть бути швидко реалізовані або конвертовані у грошову форму. У свою чергу, поточні зобов'язання включають усі фінансові зобов'язання підприємства, що підлягають погашенню протягом короткострокового періоду (як правило, до одного року), зокрема кредиторську заборгованість, короткострокові кредити банків, поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом та іншими контрагентами.

Таким чином, рівень ліквідності характеризує ступінь покриття короткострокових зобов'язань найбільш мобільною частиною активів підприємства. Високий рівень ліквідності свідчить про достатній запас фінансової гнучкості та здатність підприємства своєчасно реагувати на платіжні зобов'язання, тоді як її недостатній рівень може призводити до виникнення фінансових ускладнень, порушення платіжної дисципліни та підвищення ризику неплатоспроможності.

Розраховані коефіцієнти ліквідності по ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» занесемо до табл.2.4.

Аналіз показників ліквідності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про нестабільний та загалом недостатній рівень платоспроможності підприємства, що підтверджує наявність фінансових ризиків у короткостроковому періоді.

Таблиця 2.4

Показники ліквідності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

Показник	Рекомендовані значення	2023 р	2024 р	2025 р	Відхилення 2024/2023	Відхилення 2025/2024
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2	0,063	0,108	0,008	0,045	-0,100
Коефіцієнт швидкої ліквідності	> 0,5	0,265	0,562	0,625	0,297	0,063
Коефіцієнт покриття	> 1,0	0,265	0,565	0,631	0,300	0,066

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» [31]

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який характеризує здатність підприємства негайно погашати поточні зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів, протягом досліджуваного періоду має критично низькі значення. У 2023 році він становив 0,063, у 2024 році зріс до 0,108, однак у 2025 році різко знизився до 0,008 при рекомендованому значенні понад 0,2. Незважаючи на позитивну динаміку у 2024 році (+0,045), у 2025 році відбулося суттєве погіршення показника (-0,100), що свідчить про практичну відсутність достатнього обсягу грошових коштів для негайного покриття поточних зобов'язань (рис. 2.2).

Коефіцієнт швидкої ліквідності демонструє більш позитивну динаміку. У 2023 році його значення становило 0,265, що значно нижче нормативного рівня (>0,5). У 2024 році показник зріс до 0,562, перевищивши мінімально допустиме значення, а у 2025 році досяг 0,625. Зростання показника на 0,297 у 2024 році та на 0,063 у 2025 році свідчить про покращення структури оборотних активів та зростання здатності підприємства погашати короткострокові зобов'язання без урахування запасів (рис. 2.3).

Коефіцієнт покриття (поточна ліквідність), який відображає загальну забезпеченість поточних зобов'язань оборотними активами, також має тенденцію до зростання: з 0,265 у 2023 році до 0,565 у 2024 році та 0,631 у 2025 році. Проте навіть у 2025 році його значення не досягає нормативного

рівня ($>1,0$), що свідчить про недостатність оборотних активів для повного покриття короткострокових зобов'язань (рис. 2.4).

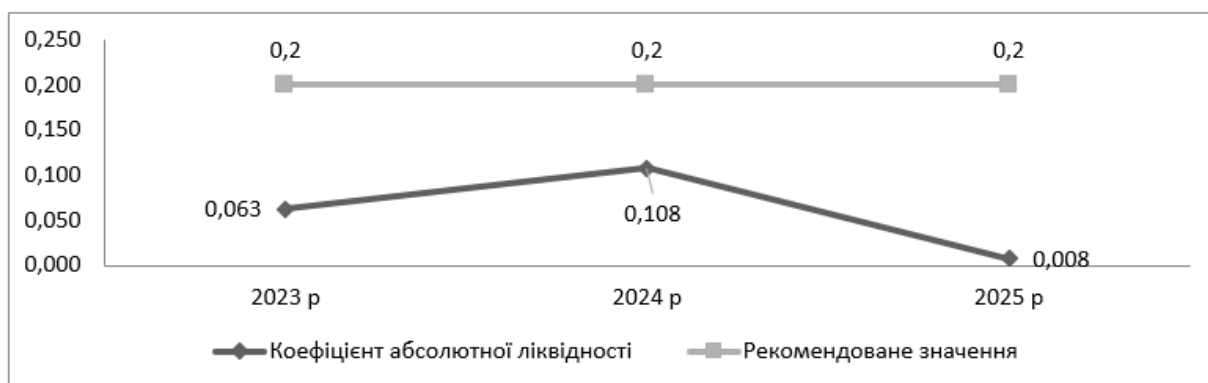

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнту абсолютної ліквідності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025рр.

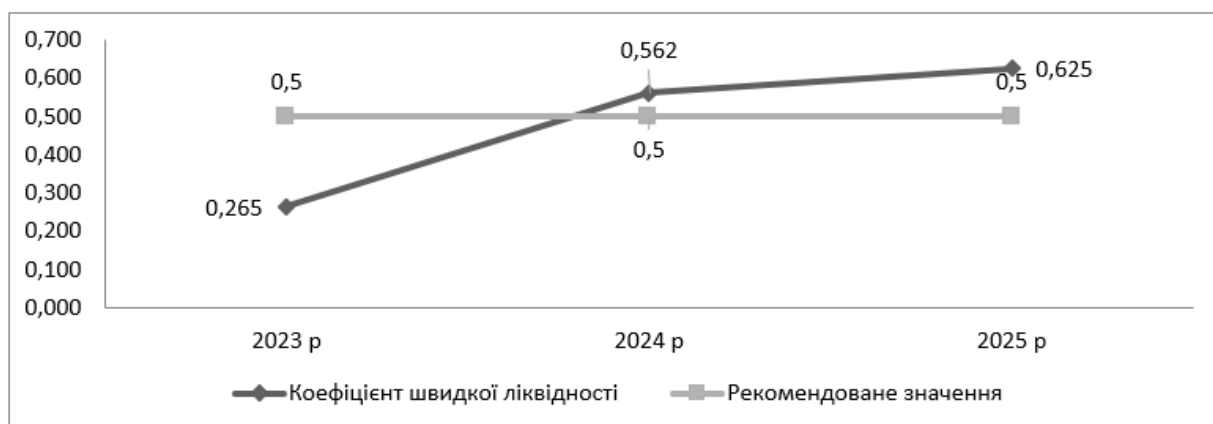

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнту швидкої ліквідності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025рр.

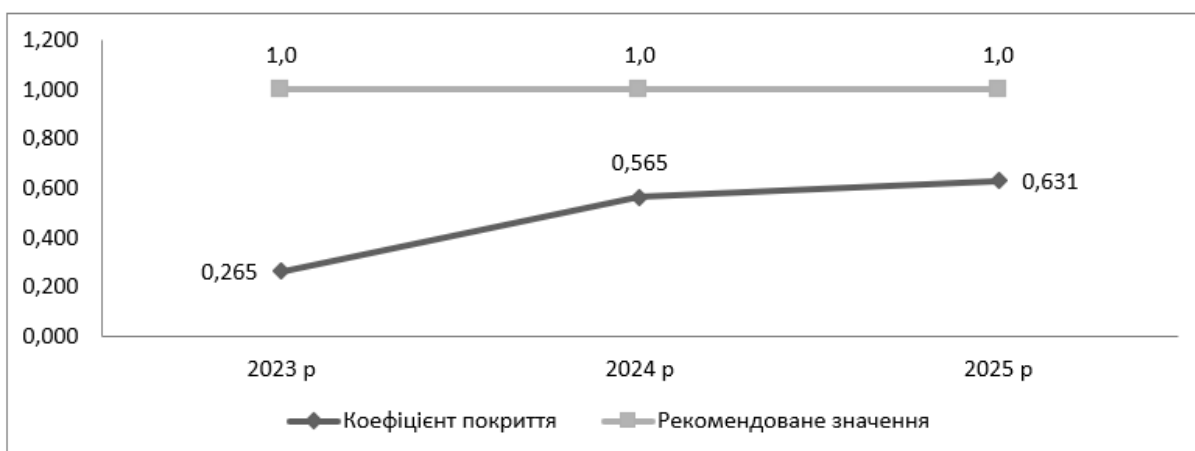

Рис. 2.4. Динаміка коефіцієнту покриття ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025рр.

Узагальнюючи результати аналізу, слід зазначити, що підприємство демонструє часткове покращення ліквідності за рахунок зростання швидкої та поточної ліквідності, однак загальний рівень платоспроможності залишається низьким. Особливо критичною є ситуація з абсолютною ліквідністю, яка вказує на дефіцит грошових ресурсів. Це свідчить про необхідність підвищення ефективності управління грошовими потоками, оптимізації структури оборотних активів та зменшення короткострокових зобов'язань з метою забезпечення фінансової рівноваги підприємства.

Рівень платоспроможності підприємства перебуває у тісному взаємозв'язку з показниками його прибутковості, однак характер цього зв'язку має часову специфіку. Зокрема, у довгостроковій перспективі стабільно високий рівень рентабельності виступає ключовою передумовою забезпечення належної платоспроможності, оскільки формує достатній обсяг внутрішніх фінансових ресурсів для покриття зобов'язань і підтримання фінансової рівноваги. Водночас у короткостроковому періоді прямий функціональний зв'язок між зазначеними показниками може бути відсутнім. Це пояснюється тим, що навіть за умов достатньо високої прибутковості підприємство може стикатися з дефіцитом ліквідних коштів унаслідок значних виплат власникам, неефективної політики управління дебіторською заборгованістю або затримок у надходженні грошових потоків.

У сучасній фінансово-аналітичній практиці одним із ключових інтегральних показників оцінки ефективності використання капіталу виступає рентабельність (дохідність), яка узагальнює результати діяльності підприємства та характеризує здатність генерувати прибуток на вкладені ресурси. Даний показник дозволяє оцінити економічну доцільність використання капіталу та є важливим орієнтиром для інвесторів, кредиторів і менеджменту підприємства.

У межах даного дослідження доцільно детальніше розглянути основні показники рентабельності капіталу підприємства ДТЕК Покровська СЕС, результати розрахунку яких систематизовано у таблиці 2.5, що дозволяє

здійснити комплексну оцінку ефективності використання фінансових ресурсів та виявити ключові тенденції їх динаміки.

Таблиця 2.5

Аналіз рентабельності капіталу ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 роки

№	Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р.	Відхилення (+/-)	
					2024/2023	2025/2024
1	Чистий прибуток, тис. грн.	725707	767802	719357	42095	-48445
2	Загальний капітал, тис. грн.	5730866	7437544	6397368	1706678	-1040176
3	Оборотний капітал, тис. грн.	1402760	2224413	1578522	821653	-645891
4	Власний капітал, тис. грн.	349839	677822	677170	327983	-652
5	Рентабельність загального капіталу, %	12,66	10,32	11,24	-2,34	0,92
6	Рентабельність оборотного капіталу, %	51,73	34,52	45,57	-17,22	11,05
7	Рентабельність власного капіталу, %	207,44	113,27	106,23	-94,17	-7,04
8	Виручка від реалізації	1535333	2207834	2261696	672501	53862
9	Рентабельність реалізації, %	47,27	34,78	31,81	-12,49	-2,97
10	Оборотність капіталу	0,2679	0,2968	0,3535	0,03	0,06

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» [31]

Аналіз рентабельності капіталу ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про неоднозначну динаміку ефективності використання фінансових ресурсів підприємства, що характеризується зниженням прибутковості при одночасному зростанні обсягів діяльності.

У 2023 році чистий прибуток підприємства становив 725 707 тис. грн, у 2024 році зріс до 767 802 тис. грн (+42 095 тис. грн), однак у 2025 році зменшився до 719 357 тис. грн (-48 445 тис. грн). Така динаміка свідчить про нестійкість фінансових результатів, що може бути пов'язано зі змінами ринкової кон'юнктури, витрат або структури доходів.

Загальний капітал підприємства зріс у 2024 році на 1 706 678 тис. грн, досягнувши 7 437 544 тис. грн, проте у 2025 році скоротився до 6 397 368 тис. грн. Аналогічна тенденція спостерігається щодо оборотного капіталу,

який зріс у 2024 році, але у 2025 році зменшився. Власний капітал значно зріс у 2024 році (на 327 983 тис. грн), проте у 2025 році практично не змінився.

Рентабельність загального капіталу знизилася з 12,66% у 2023 році до 10,32% у 2024 році (-2,34 п.п.), після чого у 2025 році частково відновилася до 11,24% (+0,92 п.п.). Це свідчить про певне покращення ефективності використання активів, однак показник не досяг рівня 2023 року.

Рентабельність оборотного капіталу демонструє більш виражену волатильність: зниження з 51,73% у 2023 році до 34,52% у 2024 році (-17,22 п.п.) та подальше зростання до 45,57% у 2025 році (+11,05 п.п.). Це може бути наслідком змін у структурі оборотних активів або ефективності їх використання.

Найбільш суттєве зниження спостерігається за показником рентабельності власного капіталу: з 207,44% у 2023 році до 113,27% у 2024 році та 106,23% у 2025 році. Загальне зниження на понад 100 п.п. за два роки свідчить про падіння ефективності використання власних ресурсів, що може бути пов'язано зі зростанням обсягу власного капіталу або зниженням темпів приросту прибутку.

Виручка від реалізації демонструє стійке зростання: з 1 535 333 тис. грн у 2023 році до 2 207 834 тис. грн у 2024 році та 2 261 696 тис. грн у 2025 році. Проте рентабельність реалізації має негативну динаміку — з 47,27% у 2023 році до 31,81% у 2025 році, що свідчить про зростання витрат або зниження маржинальності діяльності.

Водночас оборотність капіталу поступово зростає (з 0,2679 до 0,3535), що є позитивною тенденцією і вказує на підвищення інтенсивності використання ресурсів підприємства.

Динаміку зміни показників рентабельності зобразимо на рис. 2.5.

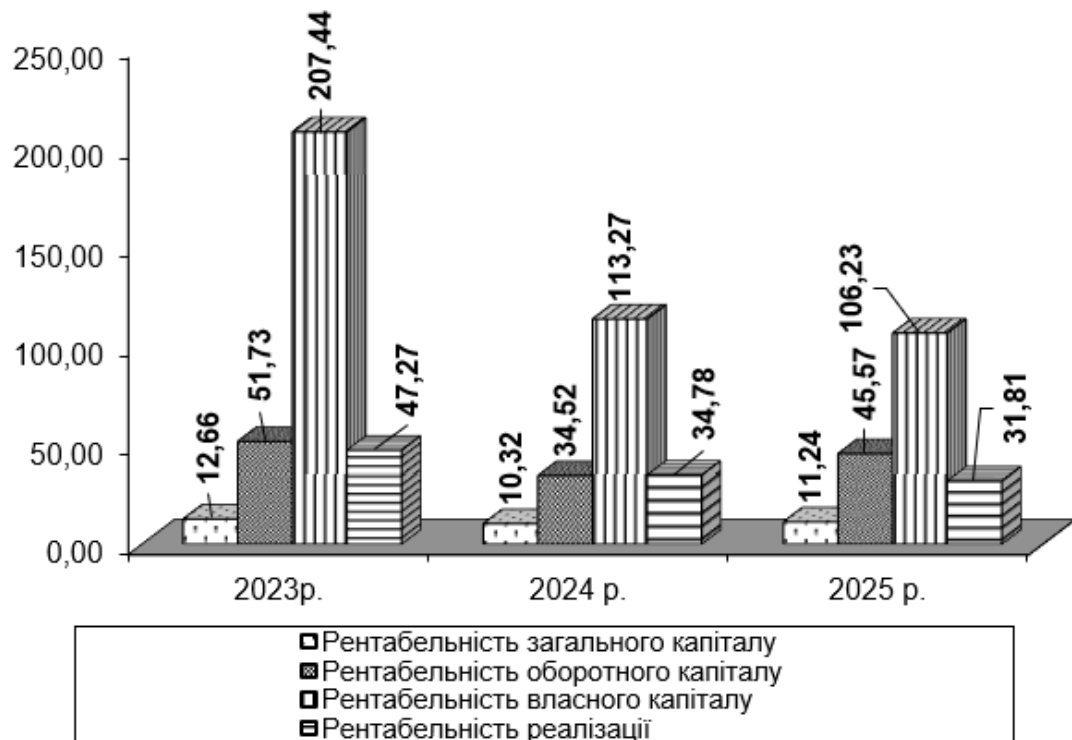

Рис. 2.5. Динаміка показників рентабельності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.,%

Важливим етапом комплексного дослідження фінансового стану підприємства є оцінка результативності його діяльності на основі системи показників, що характеризують ефективність використання виробничих і фінансових ресурсів.

У цьому контексті наступним логічним кроком фінансового аналізу виступає дослідження ділової активності підприємства, яка відображає інтенсивність та результативність господарських процесів, а також здатність суб'єкта господарювання генерувати дохід у процесі операційної діяльності.

Показники ділової активності дозволяють оцінити швидкість обігу активів, ефективність управління оборотними коштами, раціональність використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Вони є важливим інструментом аналізу, оскільки характеризують не лише поточну ефективність функціонування підприємства, але й визначають його потенціал до зростання та адаптації до змін зовнішнього середовища.

Розрахунок та інтерпретація показників ділової активності дають змогу встановити, наскільки ефективно підприємство використовує наявні ресурси для формування прибутку, а також виявити можливі резерви підвищення ефективності господарської діяльності. Зокрема, аналіз оборотності активів, дебіторської та кредиторської заборгованості, запасів дозволяє оцінити якість управління фінансовими потоками та рівень організації операційного циклу.

Отримані в результаті розрахунків дані, узагальнені у таблиці 2.6, створюють аналітичну основу для оцінки ефективності управління підприємством, визначення його конкурентних позицій на ринку, а також обґрунтування стратегічних напрямів подальшого розвитку.

Таким чином, аналіз ділової активності є невід’ємною складовою комплексної оцінки фінансового стану підприємства та важливим інструментом прийняття управлінських рішень.

Аналіз показників оборотності активів та фінансових ресурсів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про загальне покращення ефективності використання активів, однак одночасно виявляє погіршення політики управління дебіторською та кредиторською заборгованістю, що впливає на тривалість фінансового циклу.

Коефіцієнт оборотності активів демонструє стабільне зростання: з 0,27 у 2023 році до 0,30 у 2024 році та 0,35 у 2025 році. Відповідно, тривалість обороту активів скорочується з 1343,76 днів до 1018,29 днів, що є позитивною тенденцією та свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів підприємства.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів має неоднорідну динаміку: у 2024 році спостерігається незначне зниження (до 0,99), однак у 2025 році показник суттєво зростає до 1,43. Тривалість обороту оборотних активів у 2024 році збільшується до 362,70 днів, але у 2025 році скорочується до 251,26 днів, що вказує на покращення управління оборотними ресурсами.

Таблиця 2.6

Показники оборотності активів та фінансових ресурсів ТОВ «ДТЕК
Покровська СЕС»

№ п/ п	Назва показника	Роки			Відхилення		
		2023	2024	2025	2024/ 2023	2025/ 2024	2025/ 2023
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Коефіцієнт оборотності активів	0,27	0,30	0,35	0,03	0,06	0,09
2	Тривалість оборотності активів в днях	1343,76	1212,73	1018,29	-131,02	-194,45	-325,47
3	Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	1,09	0,99	1,43	-0,10	0,44	0,34
4	Тривалість оборотності оборотних активів в днях	328,91	362,70	251,26	33,79	-111,45	-77,66
5	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	7,70	6,74	6,20	-0,95	-0,55	-1,50
6	Тривалість оборотності дебіторської заборгованості в днях	46,77	53,38	58,09	6,61	4,72	11,33
7	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	20,62	5,43	3,94	-15,19	-1,49	-16,68
8	Тривалість оборотності кредиторської заборгованості в днях	17,46	66,25	91,33	48,79	25,08	73,87
11	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	453,32	41,16	33,90	-412,16	-7,27	-419,42
12	Період оборотності власного капіталу в днях	0,79	8,75	10,62	7,95	1,87	9,83
13	Тривалість операційного циклу, дні	4,39	3,26	3,34	-1,13	0,08	-1,05
14	Тривалість фінансового циклу, дні	82,03	110,52	107,79	28,49	-2,74	25,76

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» [31]

Негативною є динаміка показників оборотності дебіторської заборгованості. Коефіцієнт її оборотності зменшується з 7,70 у 2023 році до 6,20 у 2025 році, тоді як тривалість її погашення зростає з 46,77 днів до 58,09 днів. Це свідчить про уповільнення розрахунків з боку дебіторів і погіршення платіжної дисципліни клієнтів.

Ще більш суттєве погіршення спостерігається у сфері кредиторської заборгованості. Коефіцієнт її оборотності різко знижується з 20,62 у 2023 році до 3,94 у 2025 році, а тривалість обігу зростає з 17,46 днів до 91,33 днів. Це означає, що підприємство значно довше розраховується з постачальниками, що може свідчити про дефіцит ліквідних коштів або використання кредиторської заборгованості як джерела фінансування.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу демонструє різке зниження – з 453,32 у 2023 році до 33,90 у 2025 році, що свідчить про суттєве зменшення ефективності використання власних фінансових ресурсів. Водночас період обороту власного капіталу значно зріс – з 0,79 днів до 10,62 днів.

Тривалість операційного циклу залишається відносно стабільною: 4,39 днів у 2023 році, 3,26 днів у 2024 році та 3,34 днів у 2025 році, що свідчить про ефективну організацію виробничо-збутових процесів. Однак тривалість фінансового циклу має тенденцію до зростання: з 82,03 днів у 2023 році до 107,79 днів у 2025 році. Це означає, що підприємству потрібно більше часу для перетворення вкладених коштів у грошову форму, що негативно впливає на ліквідність.

Отже, загалом підприємство демонструє позитивні зміни у використанні активів, однак погіршення оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості, а також збільшення фінансового циклу свідчать про зниження ефективності управління розрахунками. Для покращення фінансового стану доцільно посилити контроль за дебіторською заборгованістю, оптимізувати умови розрахунків із контрагентами та забезпечити баланс між швидкістю інкасації коштів і використанням кредиторського фінансування.

На графічному відображенні динаміки окремих показників ділової активності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» (рис. 2.6).

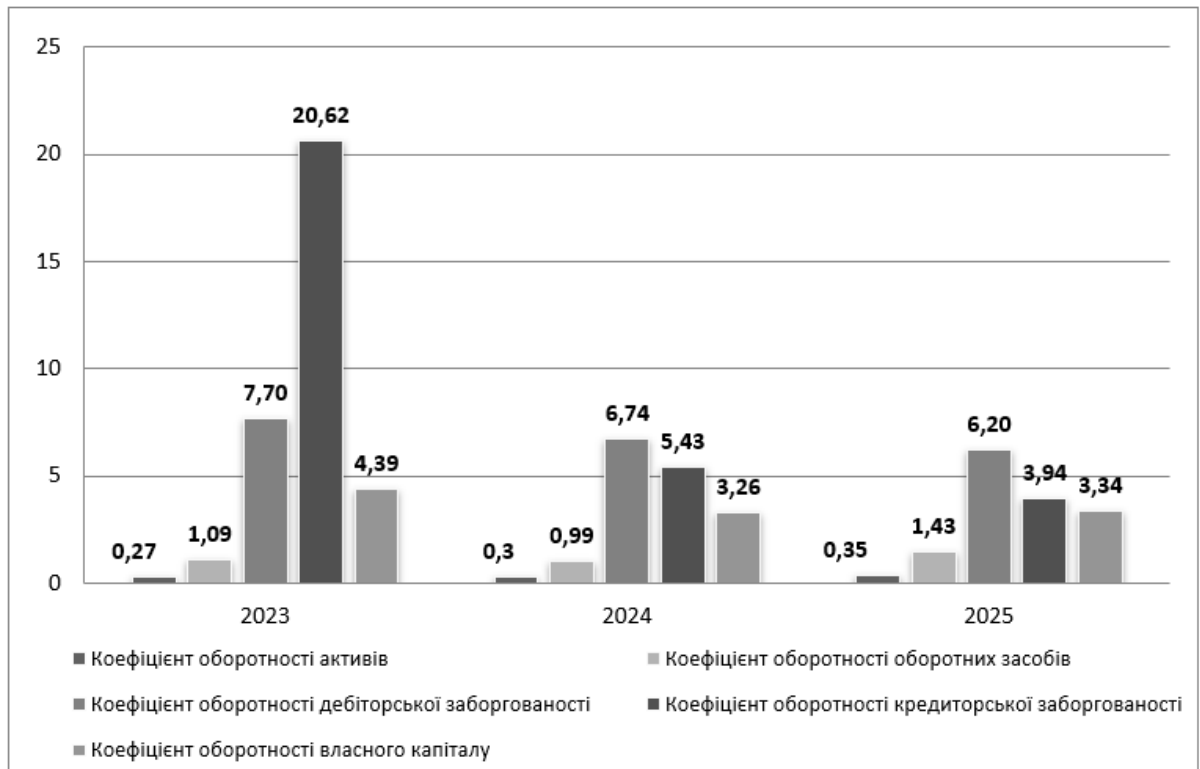

Рис. 2.6. Динаміка показників ділової активності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» протягом 2023-2025 рр.

Отже, загалом діяльність ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» характеризується зростанням масштабів (виручки та капіталу), однак ефективність їх використання має тенденцію до зниження, особливо у частині рентабельності власного капіталу та реалізації. Це вказує на необхідність оптимізації витрат, підвищення маржинальності діяльності та більш ефективного управління капіталом для забезпечення стійкого зростання прибутковості у майбутніх періодах.

2.2. Аналіз управління активами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»

Оцінювання системи управління активами та пасивами підприємства доцільно розпочинати із застосування базових методів фінансового аналізу -

горизонтального та вертикального аналізу балансу. Такий підхід забезпечує комплексне дослідження як динамічних змін, так і структурних характеристик майна підприємства та джерел його формування, що є фундаментом для ефективного управління фінансовими ресурсами.

Горизонтальний аналіз дозволяє простежити тенденції зміни окремих статей активів і пасивів у часі, визначити темпи їх зростання або скорочення, а також виявити ключові фактори, що впливають на трансформацію фінансового стану підприємства. У свою чергу, вертикальний аналіз спрямований на дослідження структури балансу шляхом визначення питомої ваги окремих його елементів у загальному обсязі активів або джерел фінансування, що дає можливість оцінити пропорції формування капіталу та рівень фінансової стійкості.

Застосування зазначених методів у процесі аналізу підприємства ДТЕК Покровська СЕС дозволяє сформувати цілісне уявлення про стан і ефективність управління активами та пасивами, визначити оптимальність структури майна, ступінь залежності від позикових джерел фінансування, а також виявити потенційні дисбаланси у фінансовій системі підприємства (табл. 2.7).

Динаміку зміни активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» зображено на рис. 2.7.

Аналіз динаміки та структури активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про значні зміни в обсягах та співвідношенні складових активів підприємства, що відображає трансформацію його фінансово-майнового стану.

Таблиця 2.7

Аналіз динаміки та структури активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Необоротні активи	4328106	75,52	5213131	70,09	4818846	75,33	885025	20,45	-394285	-7,56	490740	11,34
2	Оборотні активи	1402760	24,48	2224413	29,91	1578522	24,67	821653	58,57	-645891	-29,04	175762	12,53
3	Усього активів	5730866	100,00	7437544	100,00	6397368	100,00	1706678	29,78	-1040176	-13,99	666502	11,63

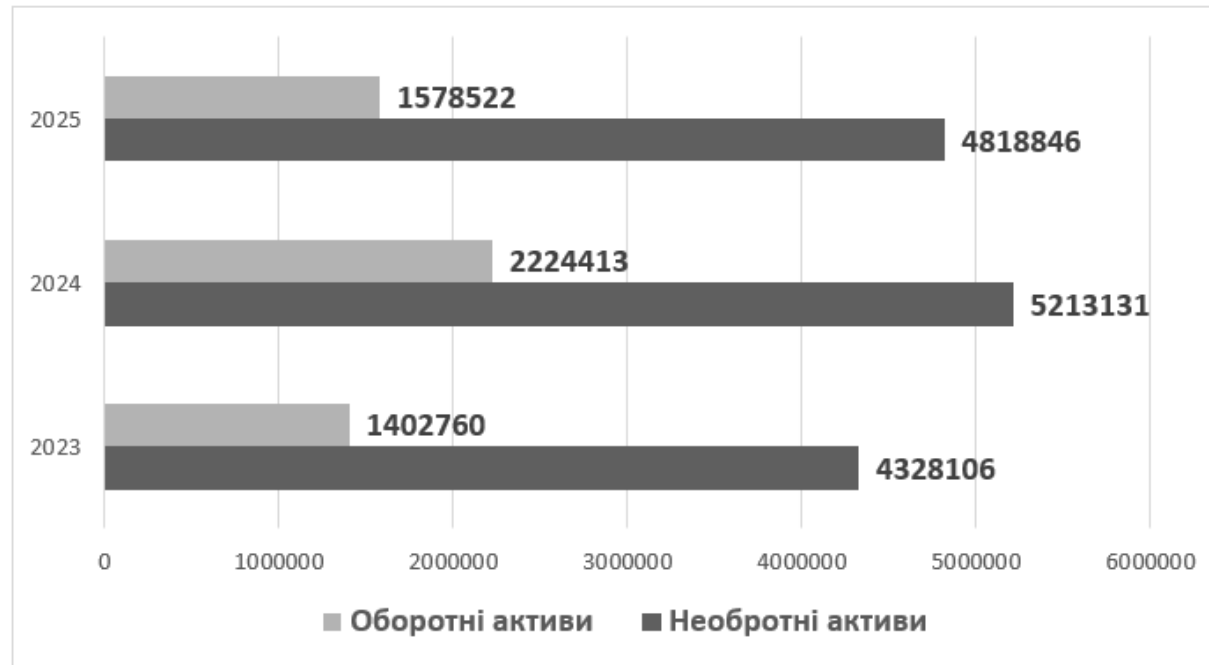

Рис. 2.7. Динаміка зміни активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» в 2023-2025 роках

Загальний обсяг активів у 2023 році становив 5 730 866 тис. грн, у 2024 році зріс до 7 437 544 тис. грн (+1 706 678 тис. грн або +29,78%), що свідчить про активне розширення діяльності підприємства. Проте у 2025 році відбулося скорочення активів до 6 397 368 тис. грн (-1 040 176 тис. грн або -13,99% порівняно з 2024 роком), що може бути наслідком оптимізації активів або зниження обсягів інвестицій. У цілому за 2023–2025 роки активи зросли на 666 502 тис. грн (+11,63%).

Необоротні активи займають домінуючу частку у структурі активів підприємства. У 2023 році їх обсяг становив 4 328 106 тис. грн (75,52%), у 2024 році зріс до 5 213 131 тис. грн (70,09%), а у 2025 році дещо скоротився до 4 818 846 тис. грн (75,33%). Збільшення у 2024 році на 885 025 тис. грн (+20,45%) свідчить про активну інвестиційну діяльність, ймовірно, пов'язану з розвитком основних засобів. У 2025 році спостерігається зниження на 394 285 тис. грн (-7,56%), що може бути результатом амортизації або вибуття активів. Водночас за весь період необоротні активи зросли на 490 740 тис. грн (+11,34%).

Оборотні активи мають більш волатильну динаміку. У 2023 році їх обсяг становив 1 402 760 тис. грн (24,48%), у 2024 році зріс до 2 224 413 тис. грн (29,91%), що відповідає зростанню на 821 653 тис. грн (+58,57%). Однак у 2025 році оборотні активи скоротилися до 1 578 522 тис. грн (-645 891 тис. грн або -29,04%). Незважаючи на це, у порівнянні з 2023 роком їх обсяг зріс на 175 762 тис. грн (+12,53%). Зміни у структурі оборотних активів можуть бути пов'язані з коливаннями дебіторської заборгованості, грошових коштів або запасів.

Структурний аналіз показує, що підприємство зберігає високий рівень капіталоємності, оскільки частка необоротних активів перевищує 70% у всі роки. Це характерно для енергетичних підприємств, де основні засоби відіграють ключову роль у виробничому процесі.

Динаміку складових необоротних активів та факторів їх зміни розглянемо у табл. 2.8 та на рис.2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз динаміки та структури необоротних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Нематеріальні активи	2330	0,05	2195	0,04	1942	0,04	-135	-5,79	-253	-11,53	-388	-16,65
Незавершені капітальні інвестиції	7673	0,18	32988	0,63	31309	0,65	25315	329,92	-1679	-5,09	23636	308,04
Основні засоби	3283298	75,86	4418441	84,76	4154253	86,21	1135143	34,57	-264188	-5,98	870955	26,53
Довгострокова дебіторська заборгованість	912471	21,08	658144	12,62	550951	11,43	-254327	-27,87	-107193	-16,29	-361520	-39,62
Інші необоротні активи	122334	2,83	101363	1,94	80391	1,67	-20971	-17,14	-20972	-20,69	-41943	-34,29
Усього необоротних активів	4328106	100,00	5213131	100,00	4818846	100,00	885025	20,45	-394285	-7,56	490740	11,34

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС» [31]

Рис.2.8. Динаміка необоротних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» у 2023 -2025 роках, тис. грн.

Аналіз динаміки та структури необоротних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про збереження інвестиційно-орієнтованої моделі розвитку підприємства з домінуванням основних засобів, водночас спостерігаються суттєві структурні зрушення в окремих складових необоротних активів.

Загальний обсяг необоротних активів у 2023 році становив 4 328 106 тис. грн, у 2024 році зріс до 5 213 131 тис. грн (+885 025 тис. грн або +20,45%), що свідчить про активну інвестиційну діяльність. У 2025 році відбулося скорочення до 4 818 846 тис. грн (-394 285 тис. грн або -7,56%), однак у порівнянні з 2023 роком зберігається загальне зростання на 490 740 тис. грн (+11,34%).

Ключову частку у структурі необоротних активів займають основні засоби. У 2023 році їх частка становила 75,86%, у 2024 році зросла до 84,76%, а у 2025 році — до 86,21%. У вартісному вимірі у 2024 році відбулося суттєве зростання на 1 135 143 тис. грн (+34,57%), що підтверджує реалізацію масштабних інвестиційних проєктів.

У 2025 році спостерігається незначне скорочення (-264 188 тис. грн), однак у цілому за період основні засоби зросли на 870 955 тис. грн (+26,53%). Це вказує на високий рівень капіталоемності підприємства.

Незавершені капітальні інвестиції демонструють значне зростання у 2024 році — на 25 315 тис. грн (+329,92%), що свідчить про активну фазу реалізації інвестиційних проєктів. У 2025 році їх обсяг дещо зменшився (-1 679 тис. грн або -5,09%), проте залишається на значно вищому рівні порівняно з 2023 роком (+23 636 тис. грн або +308,04%).

Водночас довгострокова дебіторська заборгованість має стійку тенденцію до скорочення: з 912 471 тис. грн у 2023 році до 550 951 тис. грн у 2025 році (-361 520 тис. грн або -39,62%). Її частка у структурі необоротних активів зменшилася з 21,08% до 11,43%, що можна оцінити як позитивну тенденцію, оскільки знижується обсяг відволікання фінансових ресурсів у дебіторську заборгованість.

Інші необоротні активи також скорочуються: на 41 943 тис. грн (-34,29%) за період, що свідчить про оптимізацію структури активів. Нематеріальні активи мають незначну частку (близько 0,04–0,05%) і поступово зменшуються, що не має суттєвого впливу на загальну структуру.

Оцінка динаміки оборотних активів підприємства, узагальнена у таблиці 2.9, є важливим елементом фінансового аналізу, оскільки дозволяє виявити тенденції зміни їх обсягів і структури, а також визначити ключові фактори, що впливають на ефективність використання фінансових ресурсів. Дослідження динаміки оборотного капіталу дає змогу оцінити рівень мобільності активів, швидкість їх обігу та здатність підприємства забезпечувати безперервність операційного процесу.

Аналіз змін у складі оборотних активів, зокрема грошових коштів, дебіторської заборгованості, запасів та інших поточних активів, дозволяє встановити, які саме елементи формують основні напрями використання фінансових ресурсів і як змінюється їх роль у забезпеченні господарської діяльності. Це, у свою чергу, сприяє виявленню як позитивних тенденцій (підвищення ліквідності, оптимізація структури активів), так і потенційних проблем (надмірне накопичення запасів, зростання дебіторської заборгованості, уповільнення оборотності коштів).

Застосування такого підходу до аналізу підприємства ДТЕК Покровська СЕС дозволяє не лише оцінити ефективність управління оборотними активами, але й визначити фактори, що формують фінансову політику підприємства, а також обґрунтувати напрями її вдосконалення з метою підвищення загальної ефективності фінансово-господарської діяльності.

Аналіз динаміки та структури оборотних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про суттєві зміни у складі поточних активів підприємства, що відображають трансформацію політики управління оборотним капіталом та ліквідністю.

Таблиця 2.9

Аналіз динаміки та структури оборотних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Виробничі запаси	950	0,07	11731	0,53	14234	0,90	10781	1134,84	2503	21,34	13284	1398,32
2	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги	199453	14,22	327358	14,72	364975	23,12	127905	64,13	37617	11,49	165522	82,99
3	Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	35650	2,54	1362	0,06	1967	0,12	-34288	-96,18	605	44,42	-33683	-94,48
4	Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	34	0,00	50616	2,28	127667	8,09	50582	148770,59	77051	152,23	127633	375391,18
5	Інша поточна дебіторська заборгованість	833864	59,44	1405497	63,19	1050529	66,55	571633	68,55	-354968	-25,26	216665	25,98
6	Гроші та їх еквіваленти	332801	23,72	424894	19,10	18882	1,20	92093	27,67	-406012	-95,56	-313919	-94,33
7	Витрати майбутніх періодів	7	0,00	2954	0,13	267	0,02	2947	42100,00	-2687	-90,96	260	3714,29
8	Інші оборотні активи	1	0,00	1	0,00	1	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9	Усього оборотних активів	1402760	100,00	2224413	100,00	1578522	100,00	821653	58,57	-645891	-29,04	175762	12,53

Загальний обсяг оборотних активів у 2023 році становив 1 402 760 тис. грн, у 2024 році зріс до 2 224 413 тис. грн (+821 653 тис. грн або +58,57%), що свідчить про значне нарощування поточних ресурсів. Проте у 2025 році відбулося скорочення до 1 578 522 тис. грн (-645 891 тис. грн або -29,04%). У цілому за період 2023–2025 років оборотні активи зросли на 175 762 тис. грн (+12,53%).

У структурі оборотних активів відбулися суттєві зрушення. Виробничі запаси мають незначну частку, однак демонструють стрімке зростання: з 950 тис. грн у 2023 році до 14 234 тис. грн у 2025 році (+13 284 тис. грн або +1398,32%). Це може свідчити про розширення операційної діяльності або зміну політики формування запасів.

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари та послуги зростає з 199 453 тис. грн (14,22%) у 2023 році до 364 975 тис. грн (23,12%) у 2025 році (+82,99%), що свідчить про збільшення обсягів реалізації, але водночас може вказувати на погіршення платіжної дисципліни контрагентів.

Особливої уваги потребує різке зростання дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом: з 34 тис. грн у 2023 році до 127 667 тис. грн у 2025 році. Така динаміка може бути пов'язана з переплатами податків або затримками у відшкодуванні, що призводить до відволікання значних фінансових ресурсів.

Інша поточна дебіторська заборгованість залишається найбільшою складовою оборотних активів: її частка зросла з 59,44% у 2023 році до 66,55% у 2025 році. Незважаючи на скорочення у 2025 році (-354 968 тис. грн порівняно з 2024 роком), у довгостроковому періоді вона зросла (+216 665 тис. грн), що свідчить про значну концентрацію ресурсів у дебіторській заборгованості.

Водночас негативною тенденцією є різке скорочення грошових коштів та їх еквівалентів: з 332 801 тис. грн у 2023 році до лише 18 882 тис. грн у 2025 році (-313 919 тис. грн або -94,33%). Частка грошових коштів у

структурі оборотних активів зменшилася з 23,72% до 1,20%, що суттєво погіршує ліквідність підприємства.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами значно скоротилася (-94,48% за період), що можна оцінити як позитивну тенденцію, оскільки зменшується обсяг авансованих коштів. Витрати майбутніх періодів мають нестабільну динаміку, але їх частка залишається незначною.

2.3. Аналіз управління пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»

Для комплексної оцінки джерел фінансування господарської діяльності підприємства доцільно здійснити аналіз динаміки та структури його пасивів, результати якого систематизовано у таблиці 2.10.

Дослідження динаміки пасивів передбачає аналіз змін їх загального обсягу та окремих складових у часі, що дає змогу встановити напрями нарощування фінансових ресурсів та оцінити стабільність джерел фінансування. У свою чергу, структурний аналіз дозволяє визначити питому вагу кожного елемента пасиву у загальній сумі капіталу, зокрема власного капіталу, довгострокових і короткострокових зобов'язань, що є важливим для оцінки рівня фінансової незалежності та ризиковості діяльності підприємства.

Застосування зазначеного підходу щодо підприємства ДТЕК Покровська СЕС дає можливість не лише ідентифікувати джерела формування активів, але й оцінити ефективність управління фінансовими ресурсами, ступінь залежності від зовнішнього фінансування та рівень фінансової стійкості. Отримані результати слугують підґрунтям для подальшого обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на оптимізацію структури капіталу та підвищення ефективності функціонування підприємства.

Таблиця 2.10

Аналіз динаміки та структури джерел формування майна (пасивів) ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Власний капітал	349839	6,10	677822	9,11	677170	10,59	327983	93,75	-652	-0,10	327331	93,57
2	Довгострокові зобов'язання	85263	1,49	2822012	37,94	3217150	50,29	2736749	3209,77	395138	14,00	3131887	3673,21
3	Поточні зобов'язання	5295764	92,41	3937710	52,94	2503039	39,13	-1358054	-25,64	-1434671	-36,43	-2792725	-52,74
4	Усього пасивів	5730866	100,00	7437544	100,00	6397368	100,00	1706678	29,78	-1040176	-13,99	666502	11,63

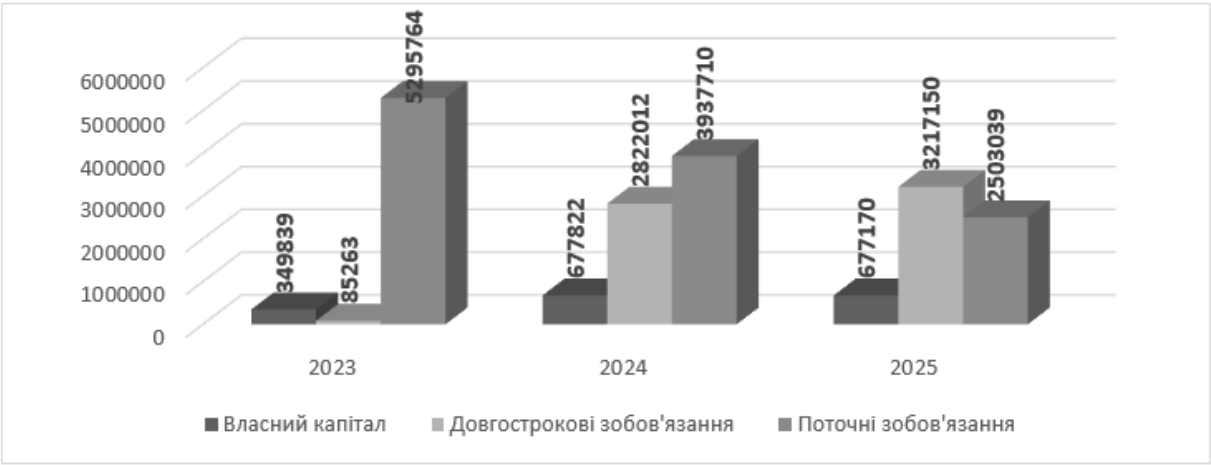

Рис.2.9. Динаміка джерел фінансових ресурсів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС», тис. грн.

Аналіз динаміки та структури джерел формування майна (пасивів) ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про суттєву трансформацію структури капіталу підприємства, що характеризується зменшенням залежності від короткострокових зобов'язань та зростанням ролі довгострокових джерел фінансування.

Загальний обсяг пасивів у 2023 році становив 5 730 866 тис. грн, у 2024 році зріс до 7 437 544 тис. грн (+1 706 678 тис. грн або +29,78%), що відповідає розширенню активів підприємства. У 2025 році спостерігається скорочення до 6 397 368 тис. грн (-1 040 176 тис. грн або -13,99%), однак у порівнянні з 2023 роком загальний обсяг пасивів зріс на 666 502 тис. грн (+11,63%).

Власний капітал демонструє позитивну динаміку: зростання з 349 839 тис. грн у 2023 році до 677 822 тис. грн у 2024 році (+93,75%), що свідчить про накопичення прибутку або додаткові внески власників. У 2025 році показник практично не змінився (677 170 тис. грн), що може свідчити про стабілізацію власних джерел фінансування. Частка власного капіталу у структурі пасивів зросла з 6,10% у 2023 році до 10,59% у 2025 році, однак залишається низькою, що вказує на недостатній рівень фінансової автономії.

Найбільш суттєві зміни відбулися у складі довгострокових зобов'язань. У 2023 році їх обсяг становив лише 85 263 тис. грн (1,49%), тоді як у 2024 році він зріс до 2 822 012 тис. грн (+2 736 749 тис. грн або +3209,77%), а у 2025 році — до 3 217 150 тис. грн (+14,00% порівняно з 2024 роком). Частка довгострокових зобов'язань зросла до 50,29% у 2025 році, що свідчить про переорієнтацію підприємства на більш стабільні джерела фінансування.

Водночас поточні зобов'язання демонструють значне скорочення: з 5 295 764 тис. грн у 2023 році до 2 503 039 тис. грн у 2025 році (-2 792 725 тис. грн або -52,74%). Їх частка у структурі пасивів зменшилася з 92,41% до 39,13%, що є позитивною тенденцією, оскільки знижується короткострокове боргове навантаження.

Наступним етапом розглянемо більш детально складові пасивів підприємства.

В таблиці 2.11 представлена динаміка складових власного капіталу підприємства.

Таблиця 2.11

Динаміка власного капіталу ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС», тис. грн.

Показник	Період			Відхилення 2025/2023	
	2023 рік	2024 рік	2025 рік	абсолютне	відносне, %
Зареєстрований (пайовий) капітал	7966	7966	7966	0,00	0,00
Капітал у дооцінках	0	1558628	1440958	1440958,00	100,00
Додатковий капітал	483	483	483	0,00	0,00
Резервний капітал	0	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	341390	-889255	-772228	-1113618,00	-326,20
Усього власного капіталу	349839	677822	677170	327331,00	93,57

Джерело: складено автором за даними фінансової звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» [31]

Аналіз динаміки власного капіталу ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про суттєві структурні зміни у складі власних фінансових ресурсів підприємства, що зумовлені як позитивними, так і негативними факторами. Загальний обсяг власного капіталу у 2023 році становив 349 839 тис. грн, у 2024 році зріс до 677 822 тис. грн (+327 983 тис. грн або +93,75%), а у 2025 році практично не змінився, склавши 677 170 тис. грн. У цілому за аналізований період приріст власного капіталу становив 327 331 тис. грн (+93,57%), що формально свідчить про його зміцнення.

Структурний аналіз показує, що зареєстрований (пайовий) капітал залишається незмінним протягом усього періоду — 7 966 тис. грн, що вказує на відсутність додаткових внесків власників у статутний капітал. Додатковий капітал також залишається стабільним на рівні 483 тис. грн, а резервний капітал взагалі відсутній, що свідчить про недостатню сформованість внутрішніх страхових фінансових механізмів.

Ключовим фактором зростання власного капіталу у 2024–2025 роках є поява значного обсягу капіталу у дооцінках. Якщо у 2023 році цей показник

був відсутній, то у 2024 році він становив 1 558 628 тис. грн, а у 2025 році — 1 440 958 тис. грн. Це свідчить про проведення переоцінки активів підприємства, що суттєво збільшило вартість власного капіталу, однак не супроводжується реальним притоком грошових ресурсів.

Водночас нерозподілений прибуток має негативну динаміку. У 2023 році він становив 341 390 тис. грн, проте у 2024 році перетворився на значний непокритий збиток (-889 255 тис. грн), а у 2025 році дещо скоротився до -772 228 тис. грн. Загальне відхилення за період становить -1 113 618 тис. грн (-326,20%), що свідчить про суттєві фінансові втрати підприємства.

Таким чином, зростання власного капіталу відбулося не за рахунок результатів господарської діяльності, а переважно внаслідок дооцінки активів. Це формує певну ілюзію фінансової стійкості, оскільки реальна прибутковість підприємства погіршується. Відсутність резервного капіталу та наявність значного непокритого збитку підвищують фінансові ризики.

Далі проаналізуємо довгострокові зобов'язання підприємства (табл. 2.12, рис. 2.10).

Аналіз динаміки та структури довгострокових зобов'язань ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про кардинальну зміну моделі фінансування підприємства та суттєве зростання ролі довгострокових джерел у структурі пасивів.

Загальний обсяг довгострокових зобов'язань у 2023 році був незначним і становив лише 85 263 тис. грн. У 2024 році відбулося різке зростання до 2 822 012 тис. грн (+2 736 749 тис. грн або +3209,77%), що свідчить про активне залучення довгострокового позикового капіталу. У 2025 році цей показник продовжив зростання, досягнувши 3 217 150 тис. грн (+395 138 тис. грн або +14,00%). У цілому за період 2023–2025 років довгострокові зобов'язання зросли на 3 131 887 тис. грн (+3673,21%), що є надзвичайно суттєвим приростом.

Таблиця 2.12

Аналіз динаміки та структури довгострокових зобов'язань ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Відстрочені податкові зобов'язання	85263	100,00	423124	14,99	444585	13,82	337861	396,26	21461	5,07	359322	421,43
2	Інші довгострокові зобов'язання	0	0,00	2398888	85,01	2734198	84,99	2398888	100,00	335310	13,98	2734198	100,00
3	Цільові фінансування	0	0,00	0	0,00	38367	1,19	0	0,00	38367	100,00	38367	100,00
4	Усього довгострокових зобов'язань	85263	100,00	2822012	100,00	3217150	100,00	2736749	3209,77	395138	14,00	3131887	3673,21

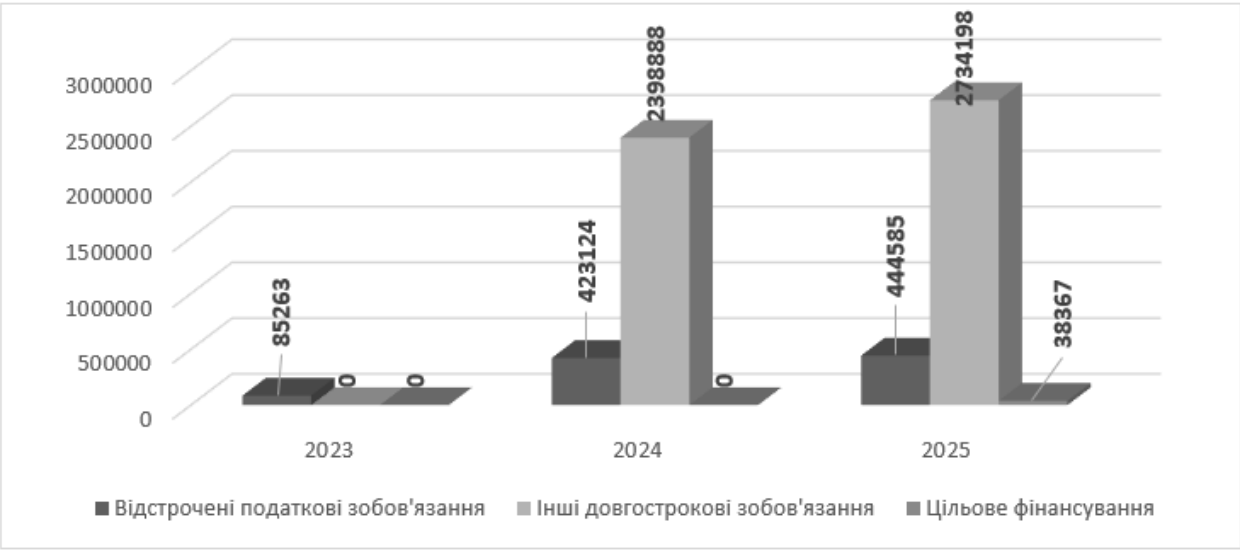

Рис.2.10. Динаміка довгострокових зобов'язань ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС», тис. грн.

Структурний аналіз показує значну трансформацію складових довгострокових зобов'язань. У 2023 році вони повністю складалися з відстрочених податкових зобов'язань (100%). Проте вже у 2024 році їх частка різко знизилася до 14,99%, а у 2025 році — до 13,82%, незважаючи на абсолютне зростання до 444 585 тис. грн. Це означає, що хоча податкові зобов'язання зростають (на 359 322 тис. грн за період), їх відносна роль у структурі зменшується.

Натомість основною складовою довгострокових зобов'язань стають інші довгострокові зобов'язання, які у 2023 році були відсутні, а у 2024 році становили 2 398 888 тис. грн (85,01%), у 2025 році — 2 734 198 тис. грн (84,99%).

Це свідчить про залучення значних обсягів довгострокового фінансування, ймовірно у вигляді кредитів, позик або інших фінансових інструментів.

У 2025 році з'являється нова складова — цільове фінансування у розмірі 38 367 тис. грн (1,19%), що може свідчити про отримання інвестиційної підтримки або фінансування на реалізацію конкретних проєктів.

Таким чином, структура довгострокових зобов'язань зазнала суттєвих змін: від домінування податкових зобов'язань у 2023 році до переважання інших довгострокових зобов'язань у 2024–2025 роках. Це вказує на перехід підприємства до активного використання довгострокового позикового капіталу як основного джерела фінансування.

Оцінка динаміки та структури поточних зобов'язань (табл.2.13) дозволить визначити за рахунок яких факторів відбулось зменшення поточної заборгованості ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».

Аналіз динаміки та структури поточних зобов'язань ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023–2025 роки свідчить про суттєве скорочення короткострокового боргового навантаження та водночас значну трансформацію внутрішньої структури зобов'язань.

Таблиця 2.13

Аналіз динаміки та структури поточних зобов'язань ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2023-2025 рр.

№	Показник	2023 рік		2024 рік		2025 рік		Відхилення 2024/2023		Відхилення 2025/2024		Відхилення 2025/2023	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	4734990	89,41	2644198	67,15	1318669	52,68	-2090792	-44,16	-1325529	-50,13	-3416321	-72,15
2	товари, роботи, послуги	20884	0,39	88871	2,26	122410	4,89	67987	325,55	33539	37,74	101526	486,14
3	розрахунками з бюджетом	26511	0,50	52255	1,33	9618	0,38	25744	97,11	-42637	-81,59	-16893	-63,72
4	розрахунками зі страхування	0	0,00	0	0,00	5	0,00	0	0,00	5	100,00	5	100,00
5	розрахунками з оплати праці	228	0,00	377	0,01	344	0,01	149	65,35	-33	-8,75	116	50,88
6	розрахунками з учасниками	0	0,00	688174	17,48	0	0,00	688174	100,00	-688174	-100,00	0	0,00
7	Поточні забезпечення	1688	0,03	2297	0,06	2857	0,11	609	36,08	560	24,38	1169	69,25
8	Інші поточні зобов'язання	511463	9,66	461538	11,72	1049136	41,91	-49925	-9,76	587598	127,31	537673	105,12
9	Усього поточних зобов'язань	5295764	100,00	3937710	100,00	2503039	100,00	-1358054	-25,64	-1434671	-36,43	-2792725	-52,74

Загальний обсяг поточних зобов'язань у 2023 році становив 5 295 764 тис. грн, у 2024 році зменшився до 3 937 710 тис. грн (-1 358 054 тис. грн або -25,64%), а у 2025 році — до 2 503 039 тис. грн (-1 434 671 тис. грн або -36,43%). У цілому за період 2023–2025 років скорочення становило 2 792 725 тис. грн (-52,74%), що є позитивною тенденцією з точки зору зниження короткострокових фінансових ризиків.

Найбільшу частку у структурі поточних зобов'язань займає кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, яка у 2023 році становила 4 734 990 тис. грн (89,41%). Проте її обсяг суттєво скоротився до 1 318 669 тис. грн у 2025 році (-3 416 321 тис. грн або -72,15%), а частка знизилася до 52,68%. Це свідчить про зменшення короткострокової частини обслуговування довгострокових боргів.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги демонструє значне зростання: з 20 884 тис. грн у 2023 році до 122 410 тис. грн у 2025 році (+101 526 тис. грн або +486,14%), що може свідчити про збільшення обсягів господарської діяльності або використання відстрочки платежів як джерела фінансування.

Заборгованість за розрахунками з бюджетом має нестабільну динаміку: у 2024 році вона зросла, однак у 2025 році суттєво скоротилася до 9 618 тис. грн (-63,72% порівняно з 2023 роком), що може свідчити про покращення податкової дисципліни.

Особливої уваги заслуговує стаття розрахунків з учасниками, яка у 2024 році становила 688 174 тис. грн (17,48%), але у 2025 році повністю відсутня. Це може свідчити про одноразові виплати або реструктуризацію зобов'язань перед власниками.

Інші поточні зобов'язання суттєво зросли: з 511 463 тис. грн у 2023 році до 1 049 136 тис. грн у 2025 році (+537 673 тис. грн або +105,12%), а їх частка у структурі зобов'язань зросла до 41,91%. Це свідчить про перерозподіл зобов'язань у бік менш деталізованих або різномірних статей.

Поточні забезпечення мають незначну частку, але поступово зростають, що вказує на формування резервів під майбутні витрати.

Проведений комплексний аналіз активів та пасивів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» дозволив зробити наступні висновки.

У 2024 році підприємство активно нарощувало активи, тоді як у 2025 році відбулося їх часткове скорочення. Структура активів залишається відносно стабільною з домінуванням необоротних активів. Водночас коливання оборотних активів свідчать про зміну підходів до управління оборотним капіталом. Для підвищення фінансової стійкості доцільно забезпечити оптимальне співвідношення між необоротними та оборотними активами, а також підвищити ефективність використання оборотних ресурсів.

Структура необоротних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» характеризується високою концентрацією в основних засобах та активною інвестиційною діяльністю у 2024 році. У 2025 році спостерігається певна стабілізація та часткова оптимізація активів. Позитивними тенденціями є зменшення довгострокової дебіторської заборгованості та раціоналізація інших необоротних активів, тоді як зростання частки основних засобів свідчить про подальше зміцнення виробничого потенціалу підприємства.

Структура оборотних активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» характеризується високою часткою дебіторської заборгованості та зменшенням частки грошових коштів, що негативно впливає на ліквідність підприємства. Незважаючи на зростання загального обсягу оборотних активів у довгостроковій перспективі, їх якість погіршується. Для покращення фінансового стану доцільно посилити контроль за дебіторською заборгованістю, оптимізувати розрахунки з бюджетом та забезпечити достатній рівень грошових коштів для підтримання платоспроможності підприємства.

Структура пасивів підприємства зазнала суттєвих змін: від домінування поточних зобов'язань у 2023 році до більш збалансованої

структури у 2025 році з переважанням довгострокових зобов'язань. Це свідчить про підвищення фінансової стійкості у частині структури зобов'язань, однак низька частка власного капіталу зберігає високий рівень фінансових ризиків.

Таким чином, можна зробити висновок, що підприємство здійснило суттєву реструктуризацію джерел фінансування, зменшивши залежність від короткострокових зобов'язань та збільшивши частку довгострокового капіталу. Водночас для досягнення фінансової стійкості необхідно нарощувати власний капітал та оптимізувати співвідношення між власними і залученими ресурсами.

Структура власного капіталу ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» є незбалансованою: значна його частка сформована за рахунок дооцінок, тоді як операційна діяльність генерує збитки. Для покращення фінансового стану підприємству необхідно забезпечити стабільну прибутковість, сформувати резервний капітал та зменшити обсяг непокритих збитків, що сприятиме підвищенню реальної фінансової стійкості.

Слід зазначити, що зростання довгострокових зобов'язань сприяє підвищенню фінансової стабільності у короткостроковому періоді за рахунок зменшення тиску поточних зобов'язань. Водночас значне боргове навантаження у довгостроковій перспективі підвищує фінансові ризики та потребує ефективного управління зобов'язаннями, зокрема контролю за вартістю залученого капіталу та своєчасністю його обслуговування.

Структура поточних зобов'язань ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» також зазнала істотних змін: зменшилася залежність від великих короткострокових боргових зобов'язань, водночас зросла роль інших поточних зобов'язань і кредиторської заборгованості за операційною діяльністю. Це свідчить про певну стабілізацію фінансового стану, однак потребує подальшого контролю за структурою зобов'язань для забезпечення ефективного управління ліквідністю та фінансовими ризиками.

Узагальнюючи результати проведеного аналізу, можна сформулювати комплексний висновок щодо фінансового стану ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».

Фінансовий стан підприємства у досліджуваному періоді характеризується суперечливою динамікою та наявністю як позитивних, так і проблемних тенденцій. З одного боку, підприємство здійснює активний розвиток виробничого потенціалу, що підтверджується зростанням частки основних засобів та інвестиційною активністю у 2024 році. Крім того, проведена реструктуризація пасивів і переорієнтація з короткострокових на довгострокові джерела фінансування свідчать про покращення структури зобов'язань і зниження короткострокового фінансового тиску.

З іншого боку, фінансовий стан підприємства не можна визнати повністю стійким. Ключовими проблемами залишаються: низька частка власного капіталу, його неякісна структура (переважання дооцінок над реально заробленим капіталом), збитковість операційної діяльності, а також погіршення якості оборотних активів через значну частку дебіторської заборгованості та скорочення грошових коштів. Це негативно впливає на ліквідність, платоспроможність і підвищує загальний рівень фінансових ризиків.

Зростання довгострокових зобов'язань, хоча і створює умови для стабілізації у короткостроковому періоді, одночасно формує підвищене боргове навантаження у стратегічній перспективі, що вимагає ефективного управління вартістю капіталу та обслуговуванням боргу.

Отже, фінансовий стан ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» можна охарактеризувати як умовно стабільний із ознаками фінансової напруженості. Підприємство має потенціал до розвитку, однак для забезпечення довгострокової фінансової стійкості необхідно:

- підвищити прибутковість операційної діяльності;
- збільшити частку власного капіталу та покращити його якість;

- оптимізувати структуру оборотних активів і зменшити дебіторську заборгованість;
- забезпечити ефективне управління як коротко-, так і довгостроковими зобов'язаннями.

Реалізація зазначених заходів дозволить підвищити ліквідність, знизити фінансові ризики та сформувати стійку основу для подальшого розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 3 НАПЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Використання регресійного аналізу як методу оцінки ефективності управління активами та пасивами підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»

У сучасних умовах нестабільності економічного середовища та високої волатильності енергетичного ринку особливої актуальності набуває застосування економетричних методів, які забезпечують можливість кількісного вимірювання взаємозв'язків між ключовими параметрами фінансового стану підприємства. Використання кореляційно-регресійного аналізу у процесі управління активами та пасивами підприємства дозволяє не лише оцінити поточний вплив окремих фінансових показників на результативність діяльності, але й сформуванати аналітичне підґрунтя для прийняття стратегічних управлінських рішень.

Для побудови регресійної моделі для підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» доцільно використати модель, яка дозволить оцінити вплив управління активами та пасивами на фінансові результати підприємства. З огляду на наведений аналіз у другому розділі роботи, найбільш логічно обрати результативним показником рівень рентабельності активів, а факторними ознаками – показники структури активів, ліквідності та фінансової стійкості. Тобто регресійний аналіз буде виступати інструментом виявлення причинно-наслідкових залежностей між показниками фінансової стійкості, ліквідності, оборотності активів та ефективністю використання капіталу. Його застосування дозволяє визначити, якою мірою зміна окремих факторів впливає на прибутковість підприємства, а також оцінити ступінь чутливості фінансових результатів до трансформації структури активів і джерел їх фінансування.

Економетрична модель має наступний вигляд:

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + \varepsilon$$

де:

Y – результативний показник (рентабельність загального капіталу (%));

X_1 – коефіцієнт фінансової незалежності;

X_2 – коефіцієнт поточної ліквідності;

X_3 – коефіцієнт оборотності активів;

a – константа моделі;

b_1, b_2, b_3 – параметри регресії;

ε – випадкова похибка.

Тоді модель матиме вигляд:

$$ROA = a + b_1K_{\text{авт}} + b_2K_{\text{покp}} + b_3K_{\text{об.акт}} + \varepsilon$$

Економічний зміст моделі полягає у визначенні ступеня впливу структури капіталу, рівня ліквідності та ефективності використання активів на прибутковість підприємства. Очікується, що:

- збільшення коефіцієнта фінансової незалежності позитивно впливатиме на рентабельність, оскільки знижується фінансовий ризик;
- зростання коефіцієнта покриття сприятиме підвищенню платоспроможності підприємства;
- підвищення оборотності активів забезпечуватиме більш ефективне використання ресурсів та збільшення прибутковості.

Дана модель дозволяє:

- оцінити ефективність системи управління активами та пасивами;
- визначити найбільш значущі фактори впливу на прибутковість;
- сформувати напрями оптимізації фінансової структури підприємства;
- прогнозувати зміну фінансових результатів при зміні структури капіталу та ліквідності.

Для підприємства енергетичної галузі, яким є ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС», така модель є особливо актуальною. Особливістю діяльності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» є високий рівень капіталоемності та значна частка необоротних активів у структурі балансу, що характерно для підприємств

енергетичної галузі. У таких умовах ефективність управління активами значною мірою залежить від оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом, швидкості обороту ресурсів, а також здатності підприємства підтримувати належний рівень ліквідності. Саме тому використання множинної регресійної моделі дозволяє комплексно врахувати вплив кількох факторів одночасно та сформувати більш об'єктивну оцінку фінансового стану підприємства.

На основі даних підприємства за 2021–2025 роки можна сформувати матрицю вихідних даних:

Таблиця 3.1

Вихідні дані зі звітності ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» за 2021-2025 рр.

Рік	Коефіцієнт фінансової незалежності (X1)	Коефіцієнт покриття (X2)	Оборотність активів (X3)	Рентабельність активів банку (ROA) (Y), %
2021	0,003	0,942	0,69	14,17
2022	0,056	1,052	0,37	13,49
2023	0,061	0,265	0,27	12,66
2024	0,091	0,565	0,30	10,32
2025	0,106	0,631	0,35	11,24

Побудова моделі здійснювалася за допомогою інструментарію MS Excel із використанням функції «Регресія». Отримані результати дали змогу сформувати множинну регресійну модель залежності рентабельності активів банку від обраних факторних показників. Результат представлений в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Результати кореляційно-регресійного аналізу

	Коеф-ти	Стан.похибка	t-ста-ка	P-Знач-ня	Нижні 95%	Верхні 95%	Нижні 95,0%	Верхні 95,0%
Y-перетин	15,56616	4,132831	3,766465	0,165212	-36,9464	68,07876	-36,9464	68,07876
X1	-42,9717	27,60226	-1,55682	0,36349	-393,692	307,7483	-393,692	307,7483
X2	1,417885	2,568762	0,551972	0,678917	-31,2213	34,0571	-31,2213	34,0571
X3	-3,65368	7,316421	-0,49938	0,705148	-96,6176	89,31026	-96,6176	89,31026

Перевірка адекватності побудованої моделі здійснювалася з

використанням F-критерію Фішера, значущості коефіцієнтів регресії за допомогою t-критерію Стюдента. Вона вказує на наявність залежності між змінними статистичного зв'язку. Результати регресійної статистики представлені в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Результати регресійної статистики

Регресійна статистика	
Множинний R	0,917729
R-квадрат	0,842227
Нормований R-квадрат	0,368909
Стандартна похибка	1,259995
Спостереження	5

Проведений кореляційно-регресійний аналіз дозволяє оцінити вплив окремих показників управління активами та пасивами на рівень рентабельності активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС». Побудована модель має наступний вигляд:

$$Y = 15,566 - 42,972X_1 + 1,418X_2 - 3,654X_3$$

де:

- Y — рентабельність активів підприємства (ROA);
- X_1 — коефіцієнт фінансової незалежності;
- X_2 — коефіцієнт покриття;
- X_3 — коефіцієнт оборотності активів.

Отримані результати регресійного аналізу свідчать про те, що найбільш суттєвий вплив на рівень рентабельності активів має структура капіталу підприємства, зокрема коефіцієнт фінансової незалежності. Його коефіцієнт регресії є від'ємним (-42,97), що означає наявність оберненого зв'язку між часткою власного капіталу та рентабельністю активів підприємства. Це пояснюється тим, що у досліджуваному періоді підприємство активно нарощувало власний капітал та довгострокові джерела фінансування, однак темпи приросту прибутку були нижчими за темпи приросту активів. У результаті ефективність використання активів поступово знижувалася.

Коефіцієнт покриття (X_2) має позитивний параметр регресії (+1,418), що свідчить про прямий зв'язок між ліквідністю підприємства та рівнем рентабельності активів. Зростання поточної ліквідності забезпечує покращення платоспроможності підприємства, зниження ризику фінансових ускладнень та створює умови для більш стабільного функціонування підприємства. Водночас величина коефіцієнта є відносно невеликою, що вказує на помірний вплив ліквідності на фінансові результати підприємства.

Коефіцієнт оборотності активів (X_3) також демонструє від'ємний вплив на рентабельність активів (-3,65). Формально це означає, що збільшення інтенсивності використання активів не супроводжувалося відповідним зростанням прибутку. Для енергетичних підприємств це може бути пов'язано з високою капіталоємністю діяльності, значними постійними витратами та особливостями тарифного регулювання. Таким чином, навіть при підвищенні оборотності активів підприємство не отримувало пропорційного приросту прибутковості.

Важливим результатом проведеного дослідження є підтвердження високого рівня кореляційного зв'язку між досліджуваними показниками. Значення множинного коефіцієнта кореляції $R = 0,918$ свідчить про тісний взаємозв'язок між результативною та факторними ознаками. Коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,842$ означає, що 84,2% варіації рентабельності активів пояснюється зміною включених у модель факторів. Це дозволяє зробити висновок про достатню аналітичну цінність побудованої моделі та можливість її практичного використання у системі фінансового менеджменту підприємства.

Разом з тим, результати статистичної перевірки моделі свідчать про необхідність обережної інтерпретації отриманих коефіцієнтів. Нормований коефіцієнт детермінації становить лише 0,369, що пояснюється малою кількістю спостережень (5 років). Через обмежений обсяг вибірки статистична значущість окремих коефіцієнтів є недостатньою, про що свідчать високі значення P -критерію та низькі значення t -статистики. Це

означає, що модель має переважно аналітичний та прогнозний характер і може бути вдосконалена шляхом розширення часової бази дослідження або включення додаткових факторів.

Практичне значення побудованої регресійної моделі полягає у можливості її використання для прогнозування зміни рентабельності активів залежно від трансформації структури капіталу, рівня ліквідності та інтенсивності використання активів. Це дозволяє менеджменту підприємства моделювати різні сценарії фінансового розвитку, оцінювати наслідки прийняття управлінських рішень та формувати більш ефективну політику управління активами і пасивами.

Таким чином, використання регресійного аналізу у дослідженні системи управління активами та пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» підтверджує доцільність застосування економетричних методів у фінансовому менеджменті підприємств енергетичної галузі. Отримані результати дозволяють визначити ключові фактори впливу на фінансову результативність, виявити існуючі дисбаланси у структурі фінансових ресурсів та сформулювати науково обґрунтовані напрями підвищення ефективності управління активами й пасивами підприємства.

3.2. Напрями вдосконалення системи управління активами та пасивами підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»

Удосконалення системи управління активами та пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» повинно ґрунтуватися на комплексному врахуванні галузевих особливостей функціонування підприємств відновлюваної енергетики, сучасних наукових підходів до фінансового менеджменту, а також результатів проведеного аналізу фінансового стану. З позицій фінансової теорії ефективне управління активами і пасивами передбачає досягнення оптимального балансу між ліквідністю, прибутковістю та ризиком, що особливо актуально для капіталомістких підприємств із

тривалим інвестиційним циклом, до яких належить ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».

Специфіка діяльності підприємства, що функціонує у сфері сонячної енергетики, обумовлює високу частку необоротних активів у структурі балансу, значну залежність від регуляторного середовища, сезонність грошових потоків та підвищений рівень дебіторської заборгованості. Відповідно до наукових підходів до управління активами (зокрема концепції ефективного розміщення ресурсів), така структура активів є об'єктивною, однак вимагає підвищеної уваги до їх продуктивності та віддачі. У цьому контексті доцільним є впровадження системи управління життєвим циклом основних засобів, що базується на принципах мінімізації сукупної вартості володіння активами та максимізації їх економічної ефективності.

З позицій теорії управління оборотним капіталом одним із ключових напрямів є оптимізація структури оборотних активів. Наукові дослідження свідчать, що надмірна концентрація ресурсів у дебіторській заборгованості знижує ліквідність та уповільнює оборотність капіталу, що негативно впливає на фінансову стійкість підприємства. Для ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» це питання є особливо актуальним у зв'язку із специфікою розрахунків на ринку електроенергії. Відтак, доцільним є впровадження системи управління дебіторською заборгованістю, що включає кредитний скоринг контрагентів, моніторинг строків погашення заборгованості, застосування інструментів її рефінансування (факторинг, сек'юритизація), а також диверсифікацію каналів реалізації електроенергії. Такий підхід узгоджується з науковими висновками щодо необхідності підвищення оборотності активів як фактора зростання рентабельності.

Водночас важливим напрямом є удосконалення управління грошовими потоками підприємства. Відповідно до концепції cash-flow management, ефективне планування та синхронізація надходжень і витрат є ключовим чинником забезпечення платоспроможності. З урахуванням сезонного характеру генерації електроенергії доцільним є застосування методів

прогнозування грошових потоків із використанням сценарного аналізу, що дозволить враховувати коливання виробітку електроенергії та можливі затримки платежів. Формування резервів ліквідності та впровадження платіжного календаря сприятимуть зниженню ризику касових розривів.

У сфері управління пасивами особливого значення набуває формування оптимальної структури джерел фінансування. Відповідно до теорії структури капіталу (зокрема підходів Модільяні–Міллера з урахуванням ринкових обмежень), підприємство повинно забезпечити таке співвідношення власного та позикового капіталу, яке мінімізує середньозважену вартість капіталу (WACC) та одночасно не призводить до надмірного зростання фінансового ризику. Для ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» актуальним є поступове нарощування власного капіталу за рахунок підвищення прибутковості та реінвестування прибутку, що дозволить зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Наукові дослідження також підкреслюють важливість управління борговим навантаженням у довгостроковій перспективі. Зростання частки довгострокових зобов'язань, характерне для підприємств енергетичної галузі, має супроводжуватися ефективним управлінням вартістю позикового капіталу, оптимізацією графіків його погашення та використанням інструментів хеджування процентного ризику. Доцільним є залучення альтернативних джерел фінансування, таких як «зелені» облігації або кредити міжнародних фінансових інституцій, що відповідає сучасним тенденціям розвитку сталого фінансування.

Важливим напрямом є впровадження інтегрованої системи управління активами і пасивами (Asset-Liability Management, ALM), яка забезпечує узгодження строків, обсягів та вартості активів і пасивів. Згідно з науковими підходами, застосування інструментів GAP-аналізу, дюраційного аналізу та сценарного моделювання дозволяє підвищити ефективність управління ліквідністю та мінімізувати ризики невідповідності між грошовими потоками. Для ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» впровадження ALM є

особливо актуальним у зв'язку з необхідністю синхронізації надходжень від реалізації електроенергії з витратами на обслуговування боргу.

Суттєвого значення в сучасних умовах набуває інтеграція ризик-орієнтованого підходу до системи управління активами та пасивами підприємства. У науковій літературі фінансові ризики підприємств відновлюваної енергетики розглядаються як сукупність виробничих, ринкових, кредитних, процентних та регуляторних ризиків, що безпосередньо впливають на стабільність грошових потоків і фінансові результати діяльності. Для ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» особливого значення набуває ризик зміни державної політики у сфері «зеленої» енергетики, коливання тарифів та затримки розрахунків на енергетичному ринку. У зв'язку з цим доцільним є впровадження комплексної системи фінансового ризик-менеджменту, що включатиме ідентифікацію ризиків, їх кількісну оцінку, моніторинг та застосування механізмів мінімізації негативного впливу.

Важливим елементом удосконалення системи управління активами та пасивами є цифровізація фінансових процесів підприємства. Сучасні інформаційні системи фінансового менеджменту дозволяють автоматизувати процеси бюджетування, контролю ліквідності, аналізу фінансових показників та прогнозування грошових потоків. Використання ERP-систем, автоматизованих платформ фінансового аналізу та інструментів Business Intelligence створює передумови для підвищення оперативності управлінських рішень і забезпечує більш ефективний контроль за використанням фінансових ресурсів. Для підприємств енергетичної галузі особливо актуальним є поєднання фінансових систем із системами моніторингу виробництва електроенергії, що дозволяє здійснювати оперативне прогнозування доходів залежно від рівня генерації електроенергії.

Крім того, важливим напрямом удосконалення фінансового менеджменту є впровадження принципів ESG-орієнтованого управління

(Environmental, Social and Governance). У сучасних умовах міжнародні фінансові інституції та інвестори приділяють значну увагу екологічній та соціальній відповідальності підприємств. Для ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» дотримання ESG-принципів створює можливості для залучення довгострокового пільгового фінансування, підвищення інвестиційної привабливості та зміцнення конкурентних позицій на ринку відновлюваної енергетики. У цьому контексті доцільним є впровадження систем нефінансової звітності, оцінювання екологічної ефективності діяльності та розроблення стратегії сталого розвитку підприємства.

З наукової точки зору ефективність управління активами та пасивами значною мірою залежить від якості стратегічного фінансового планування. Саме тому підприємству доцільно застосовувати довгострокове фінансове прогнозування із використанням сценарного моделювання, що дозволить оцінювати вплив зміни макроекономічних умов, тарифної політики, інфляційних процесів та вартості позикового капіталу на фінансовий стан підприємства. Використання сценарного аналізу сприятиме формуванню адаптивної фінансової стратегії та забезпечить своєчасне реагування на зміни зовнішнього середовища.

Водночас важливою умовою підвищення ефективності системи управління активами та пасивами є забезпечення належного рівня фінансового контролю та внутрішнього аудиту. Удосконалення системи внутрішнього контролю дозволить своєчасно виявляти фінансові дисбаланси, порушення платіжної дисципліни, неефективне використання ресурсів та потенційні загрози ліквідності. Формування системи ключових показників ефективності (KPI) у сфері управління активами та пасивами сприятиме підвищенню прозорості фінансової діяльності підприємства та покращенню якості управлінських рішень.

Крім того, з позицій сучасних наукових підходів до фінансового менеджменту важливим є підвищення ефективності операційної діяльності як основи формування внутрішніх фінансових ресурсів. Оптимізація витрат,

впровадження енергоефективних технологій, цифровізація процесів управління та використання систем прогнозування виробітку електроенергії сприятимуть підвищенню рентабельності підприємства та зміцненню його фінансової стійкості.

Таким чином, удосконалення системи управління активами та пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» має базуватися на інтеграції теоретичних положень фінансового менеджменту та практичних особливостей функціонування підприємства у сфері відновлюваної енергетики. Наукові висновки свідчать, що досягнення фінансової стійкості можливе лише за умови комплексного підходу, який передбачає оптимізацію структури активів, підвищення ефективності управління оборотним капіталом, зміцнення власного капіталу, раціоналізацію структури зобов'язань та впровадження сучасних фінансових інструментів. Реалізація зазначених заходів дозволить забезпечити збалансований розвиток підприємства, підвищити його конкурентоспроможність та створити передумови для довгострокового сталого функціонування.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні основи та надано практичні рекомендації щодо удосконалення управління активами та пасивами підприємства.

1. Активи і пасиви підприємства є взаємопов'язаними економічними категоріями, які формують основу фінансово-господарської діяльності підприємства та визначають рівень його фінансової стійкості, ліквідності й прибутковості. Активи характеризують сукупність ресурсів підприємства, що використовуються для отримання економічних вигід, тоді як пасиви відображають джерела формування цих ресурсів. У результаті дослідження встановлено, що ефективне управління активами та пасивами повинно базуватися на забезпеченні оптимального співвідношення між ліквідністю, прибутковістю та фінансовими ризиками. Особливого значення набуває формування раціональної структури капіталу, підтримання достатнього рівня власних оборотних коштів та забезпечення високої оборотності активів. Проведений аналіз наукових підходів дозволив дійти висновку, що сучасне управління активами й пасивами потребує застосування комплексного підходу, який поєднує фінансовий аналіз, планування, прогнозування та контроль за ефективністю використання ресурсів підприємства.

2. Процес управління активами та пасивами підприємства є складовою системи фінансового менеджменту, спрямованою на забезпечення ефективного формування, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства. Сучасне управління активами повинно базуватися на стратегічній діагностиці, комплексному фінансовому аналізі, прогнозуванні та контролі за ефективністю використання ресурсного потенціалу підприємства. Важливого значення набуває забезпечення оптимальної структури активів, підтримання належного рівня ліквідності, оборотності активів та мінімізації фінансових ризиків. Ефективне управління пасивами підприємства передбачає формування оптимальної структури капіталу, яка

забезпечує баланс між прибутковістю та фінансовою стійкістю підприємства. Раціональне співвідношення власного і позикового капіталу сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, фінансової гнучкості та конкурентоспроможності підприємства. Таким чином, управління активами та пасивами повинно здійснюватися як єдина інтегрована система, у межах якої забезпечується узгодженість між джерелами фінансування та напрямками використання фінансових ресурсів. Саме збалансованість структури активів і пасивів створює передумови для забезпечення стабільного фінансового стану, довгострокового розвитку та зростання ринкової вартості підприємства.

3. Ефективне управління активами й пасивами забезпечує узгодженість між джерелами фінансування та напрямками використання ресурсів, що сприяє підтриманню фінансової стійкості, ліквідності та прибутковості підприємства. У результаті дослідження встановлено, що важливе значення у системі управління активами та пасивами має вибір оптимальної політики управління оборотним капіталом. Агресивна, консервативна та поміркована політики відрізняються рівнем прибутковості, ліквідності та фінансового ризику, а їх застосування залежить від стратегічних цілей підприємства, специфіки його діяльності та умов функціонування. Найбільш збалансованим підходом є поміркована політика, яка дозволяє забезпечити компроміс між фінансовою стійкістю та ефективністю використання ресурсів. Отже, сучасні підходи до оцінювання та управління активами і пасивами повинні базуватися на системному та ризик-орієнтованому підході, що передбачає оптимізацію структури капіталу, підвищення ефективності використання фінансових ресурсів і забезпечення фінансової рівноваги підприємства у довгостроковій перспективі..

4. Проведений аналіз фінансового стану ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» свідчить про позитивну динаміку розвитку підприємства, що проявляється у зростанні обсягів чистого доходу, валового прибутку та фінансових

результатів діяльності у 2023–2025 роках. Підприємство демонструє значний виробничий потенціал та стабільне розширення масштабів діяльності у сфері відновлюваної енергетики. Водночас результати аналізу фінансової стійкості засвідчили високу залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, недостатній рівень власного капіталу та підвищений рівень фінансового ризику. Підприємство характеризується кризовим типом фінансової стійкості, що пов'язано з дефіцитом власних оборотних коштів та значним обсягом необоротних активів. Аналіз ліквідності показав недостатній рівень платоспроможності, особливо за показником абсолютної ліквідності, що свідчить про нестачу грошових коштів для своєчасного погашення поточних зобов'язань. Незважаючи на певне покращення швидкої та поточної ліквідності, підприємство потребує вдосконалення управління грошовими потоками та оборотним капіталом. Оцінка рентабельності та ділової активності свідчить про зростання обсягів реалізації та підвищення оборотності активів, однак одночасно спостерігається зниження рентабельності власного капіталу та погіршення оборотності дебіторської й кредиторської заборгованості. Це вказує на необхідність оптимізації структури активів і пасивів, підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Отже, фінансовий стан ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» характеризується поєднанням позитивної динаміки розвитку та наявністю суттєвих фінансових ризиків. Для забезпечення довгострокової фінансової стійкості підприємству доцільно зосередити увагу на зміцненні власного капіталу, оптимізації структури активів і пасивів, підвищенні ліквідності та вдосконаленні системи управління фінансовими ресурсами.

5. Аналіз управління активами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» засвідчив, що підприємство характеризується високим рівнем капіталоємності, що є типовим для підприємств енергетичної галузі. У структурі активів домінують необоротні активи, насамперед основні засоби, частка яких перевищує 75% загального обсягу активів. Це свідчить про

значний виробничий потенціал підприємства та активну інвестиційну діяльність у сфері розвитку енергетичної інфраструктури. Проведений аналіз показав, що у 2024 році підприємство активно нарощувало активи, тоді як у 2025 році відбулося їх часткове скорочення. Незважаючи на це, загалом за досліджуваний період спостерігається позитивна динаміка зростання як необоротних, так і оборотних активів. Особливо суттєвим є збільшення основних засобів та незавершених капітальних інвестицій, що підтверджує інвестиційно-орієнтований характер розвитку підприємства. Водночас у структурі оборотних активів виявлено низку негативних тенденцій. Зокрема, спостерігається значне зростання дебіторської заборгованості, особливо іншої поточної дебіторської заборгованості та заборгованості за розрахунками з бюджетом, що свідчить про відволікання значного обсягу фінансових ресурсів з обороту. Крім того, критичним є суттєве скорочення грошових коштів та їх еквівалентів, що негативно впливає на ліквідність і платоспроможність підприємства.

Отже, система управління активами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» потребує подальшого вдосконалення, зокрема у напрямі оптимізації структури оборотних активів, підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю, покращення управління грошовими потоками та забезпечення належного рівня ліквідності підприємства..

6. Проведений аналіз управління пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» свідчить про суттєву трансформацію структури джерел фінансування підприємства у 2023–2025 роках. Позитивною тенденцією є зменшення залежності від поточних зобов'язань та зростання частки довгострокових джерел фінансування, що сприяє підвищенню стабільності фінансової системи підприємства. Аналіз структури власного капіталу показав, що його зростання відбулося переважно за рахунок капіталу у дооцінках, тоді як нерозподілений прибуток має від'ємне значення та характеризується наявністю значного непокритого збитку. Це свідчить про недостатній рівень реальної фінансової стійкості та залежність підприємства від зовнішніх

джерел фінансування. Суттєве збільшення довгострокових зобов'язань свідчить про активне залучення довгострокового позикового капіталу для фінансування діяльності підприємства. Водночас скорочення поточних зобов'язань та зменшення короткострокового боргового навантаження можна оцінити позитивно з позиції покращення ліквідності та фінансової стабільності у короткостроковому періоді. Разом з тим, значний обсяг залучених довгострокових ресурсів підвищує фінансові ризики у довгостроковій перспективі та потребує ефективного управління структурою капіталу, вартістю фінансування і своєчасністю виконання боргових зобов'язань.

Отже, підприємству доцільно зосередити увагу на нарощенні власного капіталу, забезпеченні стабільної прибутковості та оптимізації співвідношення між власними і залученими фінансовими ресурсами.

7. Проведений кореляційно-регресійний аналіз дозволив оцінити вплив окремих показників управління активами та пасивами на рівень рентабельності активів ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС». Результати дослідження підтвердили наявність тісного взаємозв'язку між показниками фінансової стійкості, ліквідності, оборотності активів та ефективністю використання капіталу підприємства. Побудована регресійна модель показала, що найбільший вплив на рентабельність активів має структура капіталу підприємства, зокрема коефіцієнт фінансової незалежності. Водночас коефіцієнт поточної ліквідності має позитивний вплив на фінансові результати, що підтверджує важливість підтримання належного рівня платоспроможності та фінансової рівноваги підприємства. Результати аналізу також засвідчили, що підвищення оборотності активів не супроводжувалося відповідним зростанням прибутковості, що пояснюється високою капіталоємністю діяльності підприємства та специфікою функціонування енергетичної галузі. Це свідчить про необхідність підвищення ефективності використання ресурсів та оптимізації структури активів і джерел їх фінансування. Високе значення коефіцієнта детермінації підтверджує

достатню аналітичну цінність побудованої моделі та можливість її використання у системі фінансового менеджменту підприємства. Разом з тим, обмежена кількість спостережень зумовлює необхідність обережної інтерпретації результатів та доцільність подальшого вдосконалення моделі шляхом розширення інформаційної бази дослідження.

Отже, використання регресійного аналізу у дослідженні системи управління активами та пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» підтверджує доцільність застосування економетричних методів для оцінки фінансової результативності підприємств енергетичної галузі та формування науково обґрунтованих напрямів підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами.

8. Запропоновані напрями вдосконалення системи управління активами та пасивами ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» спрямовані на підвищення фінансової стійкості, ліквідності та ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Проведене дослідження підтвердило, що для підприємств відновлюваної енергетики особливо важливим є забезпечення збалансованості між прибутковістю, ліквідністю та рівнем фінансових ризиків.

У результаті дослідження встановлено, що ключовими напрямками удосконалення системи управління активами є оптимізація структури оборотного капіталу, підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю, вдосконалення системи управління грошовими потоками та впровадження сучасних методів прогнозування ліквідності. Особливого значення набуває використання сценарного аналізу, платіжного календаря та цифрових інструментів фінансового менеджменту, що дозволяють підвищити якість управлінських рішень.

Проведений аналіз показав, що у сфері управління пасивами підприємству доцільно зосередити увагу на поступовому зміцненні власного капіталу, оптимізації структури залучених ресурсів та ефективному управлінні борговим навантаженням. Важливим напрямом є залучення

довгострокових джерел фінансування, зокрема інструментів «зеленого» фінансування, що відповідає сучасним тенденціям розвитку енергетичної галузі та принципам сталого розвитку.

Доведено, що впровадження інтегрованої системи Asset-Liability Management (ALM), ризик-орієнтованого підходу та ESG-принципів сприятиме підвищенню ефективності управління активами й пасивами підприємства, мінімізації фінансових ризиків та зміцненню конкурентних позицій ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС» на ринку відновлюваної енергетики.

Отже, реалізація запропонованих заходів дозволить забезпечити збалансований фінансовий розвиток підприємства, підвищити ефективність використання капіталу, покращити фінансову стійкість та створити передумови для довгострокового стабільного функціонування підприємства в умовах трансформації енергетичного ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабій О. М., Койнак В. В. Сучасні проблеми та перспективи управління активами підприємств. *Економіка та суспільство*, 2024. №59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-27>(дата звернення 13.03.2024)
2. Бердар М.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
3. Бланк І. О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. у[Текст]: н-т, 2018. 791 с.
4. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент. навчальний курс. / І.А. Бланк. 2-е видавництво, перероб. і доп. К .: Ельга, Ніка-Центр, 2013.
5. Бондаренко Н. В., Чемчикаленко Н. В., Сіренко Д. О. Оцінка основних завдань управління активами та пасивами підприємства в сучасних умовах. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 7. С. 8-10.
6. Васильєва Л. В., Кльованик О. А. Регресійні моделі та аналіз часових рядів : навч. посіб. Краматорськ : ДДМА, 2010. 176 с.
7. Гадзевич О. Деякі особливості проведення аналізу активів підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, 2015. № 2, С.72-77.
8. Гвоздеї Н. Управління активами підприємства. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 12(26). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12\(26\)-332-341](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12(26)-332-341)
9. Дмитренко А. В. Теоретико-методологічні засади та прагматика організації фінансового контролінгу спільної діяльності у сфері бізнесу : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 353 с.
10. Долінський Л. Б. Фінансовий ризик-менеджмент : навч.-метод. посіб. Київ : НаУКМА, 2022.- 130 с.

11. Зєйнієв Т. Г., Замелюхіна А. О. Інструменти підвищення ефективності фінансового управління активами та пасивами підприємства. *Часопис економічних реформ*. 2023. № 4. С. 47-51. URL: <https://doi.org/10.32620/cher.2023.4.07>
12. Калетнік Г. М. Дармограй О.В. Методичні підходи до оцінки та аналіз індикаторів продовольчої безпеки України. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. №6(10). С. 7–20.
13. Кальченко О. М., Шишкіна О. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. - Чернігів: Вид. Брагинець О. В., -2018. -524 с.
14. Кнейслер О. В. Фінансовий менеджмент : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 477 с.
15. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жайворонок А.В. Теоретичні аспекти аналізу складу, структури активів та джерел їх фінансування. *Інвестиції: практика та досвід*, 2019. №23, С.64-69.
16. Константюк Наталія, Когут Ірина Основні аспекти управління активами підприємства. Режим доступу: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18073/2/ConfFMNES_2016_Konstantiuk_N-Key_aspects_of_enterprise_85-87.pdf
17. Мельник О. В. Капіталізація підприємств: теорія та практика : монографія. Одеса : Панькова А. С. [вид.], 2020. 427 с.
18. Микитюк В. М., Паламарчук Т. М. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посіб. Житомир : Рута, 2018. 440 с.
19. Насібова О. В., Дзюба В. М. Теоретичні основи управління активами і пасивами підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 11. С. 21-25
20. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. Посіб. Одеса : ОНУ, 2020. 205 с.
21. Нікольчук Ю. М., Драч А. В. Фінансовий механізм управління активами підприємства. *Трансформаційна економіка*. 2024. № 2 (07). С. 63–70. URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-11>
22. Олійник Т.О., Мірошніченко О.В. Основні напрями підвищення

ефективності управління активами. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 21. С.74-77.

23. Олександренко І. В. Управління активами виробничих підприємств. *Економічний форум*, 2022. №1(4), С.108-114.

24. Партин Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент: підручник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 387 с.

25. Рябикіна К. Г. Ефективність управління капіталом підприємств : монографія. Кривий Ріг : Чернявський Д. О. [вид.], 2019. 201 с.

26. Тропініна Є.І. Удосконалення управління активами та пасивами підприємств енергетичної галузі в умовах воєнного стану (на прикладі ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС»). *Матеріали X Студентської науково-практичної конференції факультету фінансів та банківської справи ОНЕУ «Стабілізація фінансово-економічної системи України»*. ОНЕУ. 2026. С. 287–290.

27. Трусова Н. В. Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика : навч. посіб. Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.

28. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Астроя , 2020. 434 с.

29. Федорова Г.П. Механізми управління активами підприємств на основі їх капіталізації. *Збірник наукових праць ЛДТУ*. Луцьк. 2008. Вип.5(18). 371 с.

30. Фінанси підприємств: проблеми теорії та практики : монографія / [Н. Е. Аванесова та ін.] -Харків : Лідер, 2016. 151 с.

31. Фінансовий менеджмент: підручник / [А.М.Поддєрьогін, Н.Д.Бабяк та ін] ; кер.авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін. 2-ге вид.б перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.

32. Фінансова звітність підприємства ТОВ «ДТЕК Покровська СЕС».

33. Янковська В. А., Семенець А. О., Кузнецова, С. О. Управління активами та пасивами підприємства. *Фінанси, банки, інвестиції*, 2013. №6, С.111-114.

ДОДАТКИ

Фінансова звітність за 2023 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДТЕК ПОКРОВСЬКА
СОНЯЧНА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ"
М. КИЇВ, ВУЛ. ДЖОНСА ҐАРЕТА, БУД. 8, ЛІТЕРА 20Д
(ТОВ "ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС")
Код за ЄДРПОУ: [41442374](#)

Дата звіту	19.05.2024
Період	2023 рік, 12 міс
КАТОТТГ	UA800000000001078669
Кількість працівників	15

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	2 403.00	2 330.00
первісна вартість	1001	2 744.00	3 259.00
накопичена амортизація	1002	341.00	929.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 633.00	7 673.00
Основні засоби	1010	3 607 222.00	3 283 298.00
первісна вартість	1011	4 659 827.00	4 659 841.00
знос	1012	1 052 605.00	1 376 543.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	912 471.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	143 306.00	122 334.00
Усього за розділом I	1095	3 755 564.00	4 328 106.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	1 180.00	950.00
Виробничі запаси	1101	1 180.00	950.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	785 520.00	199 453.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	4 176.00	35 650.00
з бюджетом	1135	34.00	34.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 149 297.00	833 864.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 213.00	332 801.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	7 213.00	332 801.00
Витрати майбутніх періодів	1170	1.00	7.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	1.00	1.00
Усього за розділом II	1195	2 947 422.00	1 402 760.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	4 278 150.00	0.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	4 278 150.00	85 263.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 883 410.00	4 734 990.00
товари, роботи, послуги	1615	14 516.00	20 884.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
розрахунками з бюджетом	1620	7 717.00	26 511.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	1.00	0.00
розрахунками з оплати праці	1630	214.00	228.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	1 186.00	1 688.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	893 660.00	511 463.00
Усього за розділом III	1695	2 800 704.00	5 295 764.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	6 702 986.00	5 730 866.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 535 333.00	1 080 460.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	430 657.00	417 039.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	1 104 676.00	663 421.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	288 684.00	88 165.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	61 666.00	55 719.00
Витрати на збут	2150		0.00
Інші операційні витрати	2180	106 861.00	393 292.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 224 833.00	302 575.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	237 921.00	1 003 393.00
Інші доходи	2240	87 499.00	0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	489 021.00	1 138 789.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	250 262.00	1 190 315.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	810 970.00	

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
збиток	2295		1 023 136.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-85 263.00	118 636.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	725 707.00	
збиток	2355		904 500.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	725 707.00	-904 500.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	1 162.00	7 061.00
Витрати на оплату праці	2505	7 367.00	5 564.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 547.00	1 162.00
Амортизація	2515	345 616.00	345 114.00
Інші операційні витрати	2520	243 492.00	507 149.00
Разом	2550	599 184.00	866 050.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Фінансова звітність за 2024 рік

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДТЕК ПОКРОВСЬКА
СОНЯЧНА ЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ"

М. КИЇВ, ВУЛ. ДЖОНСА ҐАРЕТА, БУД. 8, ЛІТЕРА 20Д
(ТОВ "ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС")

Код за ЄДРПОУ: [41442374](#)

Дата звіту	29.04.2025
Період	2024 рік, 12 міс
КАТОТГ	UA800000000001078669
Кількість працівників	17

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	2 330.00	2 195.00
первісна вартість	1001	3 259.00	3 440.00
накопичена амортизація	1002	929.00	1 245.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7 673.00	32 988.00
Основні засоби	1010	3 283 298.00	4 418 441.00
первісна вартість	1011	4 659 841.00	4 497 595.00
знос	1012	1 376 543.00	79 154.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	912 471.00	658 144.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	122 334.00	101 363.00
Усього за розділом I	1095	4 328 106.00	5 213 131.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	950.00	11 731.00
Виробничі запаси	1101	950.00	11 731.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	199 453.00	327 358.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	35 650.00	1 362.00
з бюджетом	1135	34.00	50 616.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	50 572.00
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	833 864.00	1 405 497.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	332 801.00	424 894.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	332 801.00	424 894.00
Витрати майбутніх періодів	1170	7.00	2 954.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	1.00	1.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Усього за розділом II	1195	1 402 760.00	2 224 413.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	5 730 866.00	7 437 544.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 966.00	7 966.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	1 558 628.00
Додатковий капітал	1410	483.00	483.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	341 390.00	-889 255.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	349 839.00	677 822.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	85 263.00	423 124.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	2 398 888.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	85 263.00	2 822 012.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	4 734 990.00	2 644 198.00
товари, роботи, послуги	1615	20 884.00	88 871.00
розрахунками з бюджетом	1620	26 511.00	52 255.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	228.00	377.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	688 174.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	1 688.00	2 297.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	511 463.00	461 538.00
Усього за розділом III	1695	5 295 764.00	3 937 710.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	5 730 866.00	7 437 544.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 207 834.00	1 535 333.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	482 904.00	430 657.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	1 724 930.00	1 104 676.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	65 690.00	288 684.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	77 635.00	61 666.00
Витрати на збут	2150		0.00
Інші операційні витрати	2180	134 235.00	106 861.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1 578 750.00	1 224 833.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	837 962.00	237 921.00
Інші доходи	2240	45 062.00	87 499.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	887 730.00	489 021.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	626 279.00	250 262.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	947 765.00	810 970.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-179 963.00	-85 263.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	767 802.00	725 707.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1 933 816.00	0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 933 816.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	348 087.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 585 729.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 353 531.00	725 707.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	1 826.00	1 162.00
Витрати на оплату праці	2505	9 948.00	7 367.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 972.00	1 547.00
Амортизація	2515	341 620.00	345 616.00
Інші операційні витрати	2520	339 408.00	243 492.00
Разом	2550	694 774.00	599 184.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Шевченківський р-н	за ЄДРНОУ	2025 12 31
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ	41442374
Вид економічної діяльності	Прийом і монтаж електрообладнання	за КОПЮГ	UA80000000001078888
Середня кількість працівників	16	за КВЕД	240
Адреса, телефон	вулиця Джокса Гарета, буд. 8, літера 20Д, м. Київ, 04119, Україна		35.11
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2025 р.

		Форма №1 Код за ДКУД		1801001
Актив	Код рядка	Прим.	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	2а	3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	10	2 195	1 942
первісна вартість	1001		3 440	3 182
накопичена амортизація	1002		(1 245)	(1 220)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	9	32 988	31 309
Основи засоби	1010	9	4 418 441	4 154 253
первісна вартість	1011		4 497 595	4 543 285
знос	1012		(79 154)	(389 032)
інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016		-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017		-	-
Довгострокові біологічні активи	1020		-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	13	658 144	550 951
Відстрочені податкові активи	1045		-	-
інші необоротні активи	1090	11	101 363	80 391
усього за розділом I	1095		5 213 131	4 818 846
II. Оборотні активи				
Залишки	1100	12	11 731	14 234
Виробничі запаси	1101		11 731	14 150
Незавершене виробництво	1102		-	-
Готова продукція	1103		-	-
Товари	1104		-	84
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13	327 358	364 975
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
з відданими авансами	1130	13	1 362	1 987
з бюджетом	1135	13	50 816	127 667
у тому числі з податку на прибуток	1136		50 572	127 524
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахуванням відрахувань	1140		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13	1 405 497	1 050 529
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	14	424 894	18 882
Витрати майбутніх періодів	1170	13	2 854	267
інші оборотні активи	1190	13	1	1
усього за розділом II	1195		2 224 413	1 578 522
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вилучення	1200		-	-
Баланс	1300		7 437 544	6 397 368

ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Пасив	Код рядка	Прим.	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	2а	3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		7 966	7 966
Капітал у дооцінках	1405	9	1 558 628	1 440 958
Додатковий капітал	1410		463	463
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непосрітний збиток)	1420		(689 255)	(772 228)
Неоплачений капітал	1425		-	-
Усього за розділом I	1495		677 822	677 179
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	23	423 124	444 585
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	15	2 396 668	2 734 196
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	38 367
Усього за розділом II	1595		2 822 012	3 217 150
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Векселі видані	1605		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	15,16	2 644 198	1 318 669
товари, роботи, послуги	1615	16	88 871	122 410
розрахунками з бюджетом	1620	16	52 255	9 618
у тому числі з податку на прибуток	1621		-	-
розрахунками зі страхування	1625		-	5
розрахунками з оплати праці	1630	16	377	344
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	16	688 174	-
Поточні забезпечення	1660	16	2 297	2 857
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	16	461 538	1 049 136
Усього за розділом III	1695		3 937 710	2 593 039
Баланс	1900		7 437 544	6 397 368

Директор

1 квітня 2026 року

Литвинович Андрій Сергійович

ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС»
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Підприємство **ТОВ «ДТЕК ПОКРОВСЬКА СЕС»**

(найменування)

КВЕД: 35.11

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ

КОДИ		
2025	12	31
41442374		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2025 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Прим.	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	17	2 261 696	2 207 834
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	18	(482 522)	(482 904)
Валовий:				
прибуток	2090		1 779 174	1 724 930
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	20	17 478	65 690
Адміністративні витрати	2130	19	(137 674)	(77 635)
Витрати на збут	2160		-	-
Чистий прибуток (збиток) від значення фінансових активів	2160	13	149 341	(26 259)
Інші операційні витрати	2180	20	(161 771)	(107 976)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		1 626 548	1 578 750
збиток	2195		-	-
Доход від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	21	170 437	837 962
Інші доходи	2240	22	3 015	2 271
Фінансові витрати	2250	21	(377 197)	(687 730)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Чистий прибуток (збиток) від значення фінансових активів	2260	13	(78 556)	42 791
Інші витрати	2270	22	(457 496)	(626 276)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		886 781	947 785
збиток	2295		-	-
Дохід (витрати) з податку на прибуток	2300	23	(167 394)	(179 663)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2360		719 387	767 802
збиток	2365		-	-

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Доходи (уцінки) необоротних активів	2400	9	-	1 933 816
Доходи (уцінки) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2460		-	1 933 816
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	23	-	(348 087)
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	1 585 728
Сукупний дохід (сума рядків 2360, 2365 та 2460)	2465		719 387	2 363 531

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	2а	3	4
Матеріальні затрати	2500		9 043	1 826
Витрати на оплату праці	2505	16, 19, 20	10 970	9 948
Відрахування на соціальні заходи	2510	16, 19, 20	2 237	1 972
Амортизація	2515	16, 19	333 321	341 620
Інші операційні витрати	2520		448 396	339 408
Разом	2550		801 967	694 774

Директор

1 квітня 2026 року

Литвинович Андрій Сергійович